Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 63. sz. 1943 március 19 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér

Külön bélyegilletéket vezet be Debrecen város

Tunéziában nagyobb hadműveletek kezdődtek

A keleti fronton Oreltől délre meghiusultak a szovjet tehermentesítő támadásai — Egy elfogott orosz tábornok szerint a vörös hadsereg veszteségeit a háború megindulása óta közel húszmillióra becsülik

Franco a kommunizmus veszedelméről, a 6-7 évig tartó háborúról, Szaradzsoglu a török külpolitikáról nyilatkozott

Az általános hadihelyzet tekintetében most a figyelem a keleti harctér eseményei mellett az északafrikai harctérre is irányul, hol megélénkültek a hadiesemények. Dél-Tuniszban Montgomery brit hadserege úky látszik támadásra készül, sőt meg is indult a támadás, de eddig inkább helyi jellegű harci cselekményekben nyilvánul meg.

Berlini közlés szerint az még kérdéses, vajjon ezek a haretéri események Rommel azonnal megindított ellenlökésére, vagy pedig Montgomerynek felderítő akciójára vezethetők-e vissza. Tény az, hogy a 8. brit hadsereg felvonulását befejezte. A Tunéziában most uralkodó rossz időjárás egyáltalán nem kedvez a nagyszabású hadműveleteknek. A rossz időjárás ellenére azonban a szerdai hadműveletek olyan méreteket öltöttek, amelyek arra engednek következtetni, hogy a 8. brit hadsereg támadásra indul. Ezt a véleményt megerősítik a szerdán nagyobb számban elfogott angol katonák is.

Az Interinf a következőket jelenti: Mint várható volt, a Mareth-vonal előtti terepen csütörtökön ismét élénk harcok folytak. Az 51. brit hadosztály egész nap nagy gyalogsági erőkkel támadott. Támadása azonban az egész arcvonalon részben heves kézitusákban és lendületes német ellenlökések következtében meghiusult. A britek súlyos veszteségeket szenvedtek halottakban és foglyokban. A 8. brit hadsereg főparancsnoksága a súlyos veszteségek miatt szerdán az esti órákban beszüntette támadásait, amelyek egyébként páncélos támogatással folytak le. Minthogy a britek a tengerparti vidéken, valamint Ksar-Rhilane térségében újabb erősítéseket vontak össze, számítani lehet a brit akció folytatására.

A KELETI ARCVONAL

A német akciók és a visszavert szovjet támadások jegyében áll. A charkov vidéki német támadási sáv fokozatosan támadási szakasszá szélesedett, amely a Charkovtól délre elterülő vidéktől egészen a Kurszktól északnyugatra elterülő vidékig húzódik. Az ellenség mindenáron arra törekszik, hogy ismét kezébe ragadja a kezdeményezést. A szovjet hadvezetőség tehermentesítő akciókat indított, amelyek azonban mindeddig eredménytelenek voltak. A tehermentesítő akciók közé tartozik kétségtelenül az a támadás is, amelyet a szovjet csapatok Oreltől délre indítottak széles arcvonalon. A többszörös hullámban megismételt támadások azonban összeomlottak a német elhárítás szívósságán.

A Német Távirati Iroda értesülése szerint légből kapottak azok a legutóbbi időben terjesztett szovjet híresztelések, amelyek Taganrog vidékén meghiúsított német előretörésekről és a petsamoi szovjet támadó had műveletekről szólnak. Ezzel kapcsolatosan német részről csak annyit állapítanak meg, hogy mindkét említett arcvonalszakaszon a szokásos felderítő és rohamcsapat-tevékenységen kívül a legutóbbi napokban sem miféle lényeges harci cselekmény nem volt.

HITLER A FRONTON

Az egész német sajtó fényképfelvételeket közöl azokról a látogatásokról, amelyeket Hitler a keleti arcvonalon parancsnokló tábornagyoknál és más magasrangú alvezéreknél tett. Ezek a sokatmondó fényképfelvételek a vezért és kancellárt a vezénylő tábornokaival való tanácskozás közben ábrázolják, legtöbbször úgy, hogy térképasztal fölé hajolva beszélik meg a hadihelyzetet.

Illetékes berlini körökben, de a német közvélemény széles rétegeiben is e fényképek láttára az a vélekedés alakult ki, hogy a helyzetnek a keleti arcvonalon való megszilárdulása azt a jogos reményt kelti, hogy a német és a szövetséges haderők ütőerejének vonala most már felfelé ível.

EGY FOGSÁGBAESETT OROSZ TÁBORNOK A SZOVJET VESZTESÉGEIRŐL

A Német Távirati Iroda értesülése szerint a fogságbaesett Boriszov Mihály, a 7. szovjet lovasgárda hadtestparancsnoka a vörös hadsereg súlyos veszteségeiről a következőket jelentette ki: A vörös hadsereg a legutóbbi három hónapban rendkívül nagy veszteségeket szenvedett. Ezek a veszteségek messze felülmúlják az előző téli hadjárat veszteségeit.

Boriszov tábornok a vörös hadsereg veszteségét a szovjet offenzíva megindulása óta 1.5—1.75 millióra becsüli foglyokban, sebesültekben és halottakban. Mint a tábornok a továbbiakban kijelentette, a szovjet vezérkarban a vörös hadsereg veszteségét a háború megindulása óta csaknem 20 millióra becsülik.

FRANCO BESZÉDE

Szerdán délután a spanyol fővárosban ünnepélyes keretek között tartotta megnyitó ülését a spanyol népképviselet, a Cortez. Az ülés ténypontja az államfő beszéde volt. Franco tábornok többi között a következőket mondotta:

— Szabadságot akarunk, de rendet is. Senkisem káromolhatja Istent, senkisem tagadhatja a haza vagy a társadalmi rend ellen. Isten, haza és igazságosság! Ez lesz az alap, amelyen mozgalmunk felépül. Igazságos és gyümölcsöző társadalmi munka lehetetlen, ha azt nem katolikus és szociális szellem vezeti.

— A főkérdés ma és a jövőben: a szovjetorosz kommunizmus borzalmas fenyegető veszedelme. Nem a szovjetorosz hadsereg hatalmas erejében rejlik a legfőbb veszély, hanem a világforradalom jelszavában. A szovjet hadseregnek nem is kell a nemzetek határait átlépnie, hogy bajt keverjen és halált hozzon ránk. Európának sokkal nagyobb és fontosabb kérdéseket kell megoldania, mint amilyenek azok a nevetséges dolgok, amelyeken sokan ma hasztalanul fejüket törik. A nagy háború holtpontra jutott. Rövid háborúban egyik vagy a másik fél talán elérhette volna célját. A hat vagy hét évig tartó háborúnak azonban szükségkép következménye a célok eltolódása. A hadviselők ma még nagy erőkkel rendelkeznek a harc hullámzásai ellenére is. Az egyik hadviselő fél oldalán áll a Szovjet-Unió is és ennek következménye, hogy a harc életre-halálra megy. A háború még sok meglepetést hozhat. Most csupán azt tudjuk, hogy mit pusztít el és mibe kerül. Senkisem gondol arra, hogy ez az utolsó háború, sem pedig olyan békére, amely száz évig tart. Németországot százmilliónyi lakosával Közép-Európában, Olaszországot a Földközi-tenger mentén mintegy feleannyi lakossal és Angliát körülbelül ugyanannyi lakossal nem lehet elpusztítani.

BIZTONSÁGI INTEZKEDÉSEK SPANYOL-MAROKKÓBAN

A „Neue Zürcher Zeitung" Berlinből közli az egyik német hírügynökség hírét, amely szerint a madridi kormány Spanyol-Marokkóban katonai biztonsági intézkedéseket tett. Eszerint számos hazai hadosztályt irányítottak a gibraltári szoroson át Spanyol-Marokkóba. Az odavezényelt hadosztályok számát természetesen nem közölték, azonban a német közlés szerint nagyobb csapategységekről van szó, amelyek a Marokkóban levő amerikai csapatokkal legalább is egyensúlyt tartanak. Ezek a csapatok sátortáborokban kaptak elhelyezést. A határon levő védelmi vonalakat egészen a tengerpartig esetleges meglepő támadások ellen megerősítették. A Spanyol-Marokkóban levő csapatok főparancsnoka Orgas tábornok, Tetuan főbiztosa.

SZARADZSOGLU NYILATKOZATA A TÖRÖK KÜLPOLITIKÁRÓL

Ankarai NTI jelentés szerint az a nyilatkozat, amelyet Szaradzsoglu miniszterelnök szerdán a nemzetgyűlésen felolvasott külpolitikai részben a többi közt a következőket mondja:

A szövetséges és baráti hatalmak irányában politikánkat és kapcsolatainkat a közöttünk fennálló szerződések szabályozzák. Törökország külpolitikája, amely egyfelől az államfő előrelátására, másfelől az erős hadseregre támaszkodik, a mai napig kiváló eredményeket hozott és a jövőben is megvédelmezi Törökország területeit, valamint a török nép jogait és érdekeit. Ez a politika immár nemcsak a külügyminisztérium, vagy a kormány, vagy akár a nemzetgyűlés politikája, hanem teljes mértékben közkincse a nemzetnek és a török nép fiainak.

Szaradzsoglu miniszterelnök beszéde további folyamán a többi között még ezeket mondotta:

— Barátaink, az angolok biztosak lehetnek abban, hogy a felénk nyujtott kezet szívélyesen megszorítjuk és hogy a Londonból elhangzott őszinte szavakat úgy tekintjük, mint azoknak a szavaknak visszhangját, amelyeket mi magunk teljes szívünkből intéztünk London felé. Meggyőződésünk szerint az angol-török barátság nem csupán közös érdekek által diktált barátság, hanem olyan szükségesség, amely mindkét ország életszükségleteinek élén áll.

— Önök tudják, hogy Inönü megválasztását az állam elnökévé az Egyesült Államok kongresszusának bejelentették. — A kongresszus ezt a közlést viharos tetszéssel fogadta. Most erről a helyről én is az önök nevében a demokratikus és republikánus Északamerikai Egyesült Államok felé tolmácsolom a demokratikus és republikánus Törökország üdvözleteit, rokonszenvét és nagyrabecsülését.

— Megtettem most nyilatkozatomat arról, mi cselekedünk, mi cselekszünk és mit fogunk még cselekedni. Ismertettem a kül- és belpolitikánk irányvonalait. Ha önök, bajtársaim, méltónak tartanak arra, hogy az állam ügyeit intézzem, arra kérem önöket, juttassák ezt kifejezésre bizalmi nyilatkozatukkal.

Az ülés végén a Ház egyhangúan bizalmat szavazott a miniszterelnöknek.

EDEN TÁRGYALÁSAI WASHINGTONBAN

Washingtonból jelentik, hogy Eden brit külügyminiszter szerdán este hosszabb megbeszélést folytatott Roosevelttel.

Eden angol külügyminiszter Litvinovnál tett látogatásának, akinél ebédre volt hivatalos, wa-

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

washingtoni jelentések szerint ott nagy jelentőséget tulajdonítanak. Azt hiszik, hogy a brit külügyminiszter tájékoztatta a szovjet nagykövetet Roosevelttel és más amerikai diplomatákkal folytatott megbeszélésekről.

Eden és Litvinov találkozója után a szovjet nagykövetség felhatalmazta a Szovjet Távirati Irodát annak közlésére, hogy Eden Litvinovval ugyanazokat a problémákat beszélte meg, amelyeket az északamerikai kormánnyal megvitatott.

A „Newyork Herald Tribune" washingtoni tudósítója Eden washingtoni látogatásával kapcsolatosan azt írja, az egész világ tudja, hogy a szovjet-brit szövetség „lényegesen szorosabb" mint a szovjet és az északamerikai kormány kapcsolata.

Trohan, a „Chicagoi Tribune" tudósítója a Washington Heraldban „Milyen lesz a szovjet-brit paktum uralma Európában" című cikkében megállapítja, hogy Nagy-Britannia rendíthetetlen elhatározása az, hogy hű marad a Szovjet-Unióval 20 évre kötött egyezményéhez. Anglia még a szovjetnek a balti országokra és annakidején a szovjet által megszállt lengyel területekre vonatkozó területi igényeit is támogatná, a Szovjet-Unió pedig a tudósítás szerint hozzájárulna az angolok nyugateurópai uralmához. Ha a háború utáni Európában Nagy-Britannia és a Szovjet-Unió uralkodnának, akkor az Egyesült Államok Trohan nézete szerint feleslegesek lennének Európában.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

Charkov és *Kurszktól* északnyugatra elterülő vidék közötti egész harci szakaszokon a hadsereg és a fegyveres SS hadosztályok kelet felé támadnak. Csapataink az ellenség elkeseredett védekezése és a rossz talajviszonyok ellenére minden nap elérik kitűzött támadási céljaikat. Kivetik a bolsevista csapatokat mindig ujonnan berendezett állásaikból és a légi haderővel együtt a legsúlyosabb veszteségeket okozzák neki.

A Charkovtól délre bekerített ellenséges erőket csaknem kivétel nélkül megsemmisitettük. A bolsevisták harcbavetési kísérletei véres veszteségek közepette meghiusultak.

Oreltől délre a szovjet csapatok szerdán nagy gyalogos és páncélos erőkkel széles arcvonalon újból támadtak. A sok hullámban indított támadás csapataink megrendíthetetlen ellenállásán összeomlott. A légihaderő által kiválóan támogatott német csapatok súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Ezekben a harcokban *116 bolsevista páncélost megsemmisítettünk.*

Az Ilmen tótól délre sem sikerült az ellenségnek állásaink ellen intézett támadása.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli:

A tunéziai arcvonalon folyó helyi harcok során a német és olasz csapatok foglyokat ejtettek. A déltunéziai arcvonalunk ellen intézett erős ellenséges gyalogsági támadások az ellenség súlyos veszteségei közepette meghiusultak. A légi haderő nagy erőkkel avatkozott bele az elhárító harcokba. Német vadász repülőgépek a Földközi tengeri tér felett öt ellenséges gépet, köztük 4 torpedóvető repülőgépet lőttek le. Philip őrnagy csoportparancsnok az egyik vadászrepülő ezredben a szerdai napon aratott 4 légi győzelmével 203. ellenséges gépet lőtte le.

Az olasz főhadiszállás közleménye: A tuniszi arcvonalon helyi jellegű hadműveletek során mintegy 100 foglyot ejtettünk. A tengely légiereje csak osztagokat, gépkocsi oszlopokat, valamint tüzérségi állásokat támadott. A légi párharcok során német vadászgépek öt ellenséges gépet lőttek le. Egyes ellenséges repülőgépek bombákat dobtak le és géppuskával tüzeltek Dél-Olaszország több helységére és vasuti állomására. Metapontoból négy halottat és négy sebesültet, továbbá csekély károkat jelentettek. Egy olasz gyorsnaszád a Földközi tengeren elfogott egy motoros vitorlást fedélzetén négy ellenséges tiszttel

Nyugati légiháború

Berlin, március 18. Mint a Német Távirati Iroda értesül, az északamerikai légi haderő csütörtökön a délutáni órák folyamán négyszer kísérelte meg, hogy nappal megtámadják a német birodalom területét, azonban ismét súlyos veszteségeket szenvedtek. A négymotoros bombázókból álló ellenséges kötelékét, amely 14 óra 30 perckor repült be, a tenger felett német vadászrepülők széjjel szórták. Csak egyes repülőgépeknek sikerült a heves légi harcok alatt bombáikat északnyugati német partvidék felett találomra ledobni. Az eddigi jelentések szerint az amerikaiak ebben a teljesen meghiúsult támadási kísérletben 7 bombázógépet vesztettek.

München, márc. 18. (NTI) Nemrég közölték a München elleni legutóbbi angol légitámadás 89 halálos áldozatának névsorát. Most a körzetvezető és a főpolgármester újabb 77 halálos áldozat nevét közli. Ezek között 45 asszony, 5 pedig gyermek. —

Nem volt összetűzés a svájci határ közelében

Berlin, március 18. A francia-svájci sajtó egyrésze tudósításokat közöl a svájci határ közelében történt állítólagos összetüzésekről. Hírek szerint francia területen a Németországba menő munkaerők toborzásakor súlyos véres összetüzésekre került volna sor. A Wilhelmstrassen nyomatékosan cáfolják ezt a jelentést.

Illetékes helyen a következő **tényállást állapítják meg: ötven francia munkás, akiknek meghatározott időben, meghatározott** helyen kellett jelentkezni, csak ismételt felhívásra érkezett meg. Semmiféle összetüzésre azonban nem került sor.

A német flotta tevékenysége

Stockholm, március 18. (Bud. Tud). **A svéd lapok szerint a német flotta jelentős része Észak-Norvégiában állomásozik. Arra lehet számitani, hogy ez a flotta rövidesen erőteljes tevékenységet kezd nemcsak a szövetségesek Murmanszkba haladó hajókaravánjai ellen, hanem az északi Atlanti óceánon is.**

Svájci cáfolat

Bern, március 18. (NTI) Illetékes berni helyen meglepetéssel fogadták a külföldi sajtónak azt a hirét, amely a svájci állampolgároknak Bulgáriából való visszahivásáról vélt tudni. Megállapítják, hogy semmiféle ilyenirányú intézkedés nem történt.

Az USA és Martinique

Buenos Aires, márc. 18. (NTI) Északamerikai jelentés szerint az Egyesült Államokban egyre jobban követelik a Martinique sziget megszállást. A Newyork Post azt tanácsolja, hogy az Egyesült Államok katonai hatóságai haladéktalanul küldjenek csapatokat az ellenséges uralom alatt álló terület megszállására.

—oOo—

Clodius Istanbulban

Istanbul, március 18. (MTI.) Clodius német nagykövet pénteken Szófiából Istanbulba érkezik.

—oOo—

Sziklába vájt könyvtárak

Helsinki, márc. 18. A légi támadások kockázatára számítva, a helsinki egyetem tudósai javasolták, hogy az ország nyugati részében tudományos könyvtárat állitsanak fel, meg pedig olyan helyiségben, amelyet robbantás útján sziklába vájnának.

A honvéde mi miniszter Pécsett

Pécs, márc. 18. Vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos vezérezredes, honvédelmi miniszter csütörtökön délután először a világhírű *Zsolnai gyárat* tekintette meg. Innen a városi téglaégetőhöz hajtatott, ahol a különleges pécsi eljárással készült *téglagyárat* nézte meg. A bányavidék érintésével az esti órákban a honvédelmi miniszter *a Zrinyi Miklós hadapródiskolát* szemlélte meg. Este szükkörü vacsorán vett részt. A honvédelmi miniszter a pénteki nap folyamán a megyében tett látogatásokat, majd visszautazott a fővárosba.

Időszerű kislexikon

SS. Az SS páncélos gránátos hadosztály, Hitler Adolf SS testőrgárdája szerdán ünnepelte felállításának 10-ik évfordulóját. A hatalomátvétel, „Machtergreifung" után pontosan hét héttel, 1933 március 17-én külön parancsban rendelték el a gárda felállítását. Ekkor még csak 120 emberből állott. Az SS a Schutzstaffel — védőosztag rövidítése. A nemzetiszocialista párt harci csúcsszervezete. Egyenruhája fekete, halálfejes sapkával. Schwarze Korps-nak, fekete testületnek is nevezik. Vezérük Heinrich Himmler, aki a rendőrségnek is a főnöke.

Serédi hercegprímás beszéde a következetlenségről

„Látunk embereket, akik már szinte az összes és egymással homlokegyenest ellentétes politikai pártokat lelkesedéssel kiszolgálták"

A Szent István Társulat közgyülésén *Serédi* Jusztinián biboros-hercegprímás nagy beszédet mondott.

A hercegprímás beszédében az ember elméleti és gyakorlati következetlenségeit vázolta. Hangoztatta, hogy a következetességhez nem elég az igazságokat, valamint azoknak egymáshoz való viszonyát csupán az értelmünkkel megismernünk, hanem szükséges akaratunk közreműködése is. *Az ember életében mindenütt, minden vonatkozásban csupa következetlenséget látunk.*

— Mennyi következetlenséget látunk — mondotta a hercegprímás — *a tudomány művelése terén*, mikor megfelelő szellemi felkészültség nélkül, tudatlan emberek bátran hozzá mernek nyulni a legsúlyosabb tudományos problémákhoz.

— Az emberek magán- és társadalmi életében is rengeteg következetlenséggel találkozunk. *Mennyi következetlenség van a beszédben, a cselekedetben, az olvasmányokban, a társadalmi érintkezésekben és a divatban!*

— A közélet kül- és belpolitikai viszonylatban még inkább tele van következetlenséggel. Ezért, a következetlenségért *látunk embereket, akik már szinte az összes és egymással homlokegyenest ellentétes politikai pártokat lelkesedéssel kiszolgálták. Láttunk létrejönni és felbomlani szövetségeket a nemzetek között úgy, hogy megbékülnek egymással a régi ellenségek és halálos ellenségekké lesznek azok, akik azelőtt égig magasztalták egymást.*

— Nem azt mondom én, — folytatta Serédi Jusztinián, — hogy a politikusok a viszonyok változása esetén is körömszakadtáig tartsanak ki pártjuk mellett, vagy hogy a nemzetek merevitsék meg az egymáshoz való barátságos, illetve barátságtalan viszonyukat és hogy mindhalálig tartsanak ki egymás mellett, vagy egymás ellen még akkor, amikor a körülmények teljesen megváltoztak, — hanem azt, hogy *a párthűség illetve szövetség az erkölcsi igazságon alapuljon.*

A biboros-hercegprímas ezután azokról a következetlenségekről szólott, amelyek a hit- és erkölcsi élet terén tapasztalhatók, majd leszögezte azt, hogy *nem az észben, hanem az akaratban van a hiba.* Az egyes emberek és különböző emberi közösségek sok következetlenségével szemben Krisztus egyházának közel *kétezeresztendős története bizonyitja, hogy tanitása* elméletben és gyakorlatban *mindig következetes volt.*

— Éppen ezért, — folytatta. *Krisztus egyháza mindig kereste és most is keresi a békét.* Az egyház még az őt üldöző államokkal is kereste a jó viszonyt, mert hiszen az államok létezését Isten akaratára vezette vissza.

A továbbiakban az *egységi* törekvésekről szólt és hangoztatta, hogy Krisztus egyháza csak egy lehet és egységes, mert Krisztus csak egy egyházat alapított.

— Azonban, bár a vallási egység reményéről — mondta — mi, magyar katolikusok sem mondunk le, most mégis úgy látszik, hogy *előbb inkább a nemzeti élet terén találunk egymásra, ami szintén nagyon értékes és kivánatos eredménye lesz az egységi törekvéseknek.*

A házasság szentségéről és az azt összetartó hitvestársi hűségről tett nyilatkozata után a biboros-hercegprímás kijelentette, hogy *minden téren a következetességet szorgalmazza.*

— Legyünk olyan magyarok, — mondotta, — mint amilyenek ezer esztendőn keresztül katolikus elődeink voltak, akiktől velünk együtt minden magyar testvérünk származik. És ha belátjuk, hogy *a hitetlenek és erkölcstelen polgárok a haza legnagyobb ellenségei*, viszont azok, akik hisznek s a hit és erkölcsi törvények szerint élnek, annak legbiztosabb támaszai és fenntartói, akkor belátjuk, hogy minél buzgóbb katolikus valaki annál derekabb magyar is.

Nagy Emil követségi titkár halálos autószerencsétlensége Bukarestben

Bukarest, márc. 18. Tragikus kimenetelű gepkocsi szerencsétlenség történt csütörtökön az esti órákban Bukarestben.

Egy gépkocsi, amelyet Nagy Emil magyar követségi titkár vezetett és amelyben rajta kivül még Tarnay István külügyminisztériumi fogalmazó Zseltvay Tibor lapszerkesztő és Nagy Emil soffőrje ültek, a sikos úton megcsúszott és teljes erővel neki vágódott egy álló autóbusznak, amelyet álló helyéből kb. 10 méterre sodort el.

A gépkocsit vezető Nagy Emil követségi titkár mellébe belefúródott a kormánykerék és ezenkivül fején sérült meg súlyosan, úgyhogy röviddel kórházba szállítása után meghalt.

Zseltvay bordarepedést szenvedett, Tarnay homlokán sérült meg könnyebben. A soffőr szintén igen súlyosan megsebesült, úgyhogy életbenmaradásához nincs remény. A sebesülteket a bukaresti Filantropia kórházban helyezték el. Ugyanott halt meg Nagy Emil. (MTI)

Üzenetek a frontról

A 297/70 tábori postáról megnyugtató üzenetüket küldötték **Nádudvarra** Nagy András tizedes, **Hajdúböszörménybe** és **Hajdúhadházra** Szabó Sándor, Tóth Márton, Csősz Mihály és Kerezsi Béla őrvezetők, Balogh István, Tóth Sándor, Szulóki Gyula, Szolázi Gábor honvédek. Valamennyien jó vannak, egészségesek. Hozzátartozóikat csókolják.

Egy magyar honvéd arra kéri azt a debreceni kislányt, aki a 131/48-c. tábori posta számra névtelenül levelet küldött, hogy írjon még egyszer és írja meg címét, mert a magyar honvéd válaszolni szeretne levelére.

Mikó János szakaszvezető a 131/48-c tábori posta számról kéri feleségét Debrecenben, hogy a másik csomagot küldje el. Jól van, egészséges, mindnyájukat szeretettel csókolja.

Meteor Mozgó műsora

Ma, pénteken és holnap 5 és 7 órakor

KARÁDY KATALIN, Szilassy, Csortos, Somlay magyar filmje:

Alkalom

Vígszínház mozgó

Ma utoljára a megható, szívhezszóló magyar film:

Szeptember végén

Fősz.: Szörényi Éva, Horváth László.

Hungária Filmszínház

Ma utoljára!

5 óra 40

(A TÖRVÉNY NEVÉBEN)

Főszereplők: Tasnády M., Makkai M., Kiss F., Uray T., Hajmássy M., Pethes S., Vaszary P.

Előadások: 5 és 7 órakor.

Ujonnan

nyitandó fiókjaink részére keresünk a banküzlet minden ágában jártas fiókfőnököket és legalább öt—hat évi intézeti gyakorlattal biró, könyvelésben jártas, szintén keresztény tisztviselőket, mielőbbi belépésre.

Szatmárvármegyei Gazdasági Bank R. T.

Szatmárnémeti.

A tiszántúli református egyházkerület közgyűlése

A főgondnok beszéde a háborús kitartásról és kötelességekről — dr Ferenczy Károly főjegyző beiktatása és Uray Sándor búcsúztatása — D. dr Kállay Kálmán egészségi okokból lemondott a Kollégium és a Lelkészképző igazgatásáról — dr Péter Zoltánt választották meg a Kollégium igazgatójává, a Lelkészképző igazgatójává dr Vasady Bélát

A tiszántúli református egyházkerület D. dr **Révész** Imre püspök és báró **Vay** László főgondnok elnöklésével tegnap rendkívüli közgyűlést tartott. A püspök Bibliát olvasott és imádkozott, majd báró Vay László főgondnok mondott rövid megnyitó beszédet:

A főgondnok beszéde

— Néhány szóval rá kívánok mutatni arra a minden eddigi háborút felülmúló élet-halál harcra, melyet a keresztyénségnek és civilizációnak megmentése érdekében, nagy szövetségeseinkkel az élen, úgyszólván valamennyi európai nemzet vív ma a bolsevizmussal szemben. A magyar nemzet nem érdektelen ebben a küzdelemben, amelyben egész léte, jelene és jövője van kockára vetve és mert ezeréves multunk során mindenkor véreztünk és maradéktalanul teljesítettük kötelességünket ezeknek az eszméknek a szolgálatában. — Ez az örök magyar sors: a jövőnkért, fennmaradásunkért küzdeni és áldozatokat hozni. Ezt a hitvallást vállalnunk kell mindaddig, amíg ezeréves hazánk területén meg akarunk tudni állani, mert létünknek csak addig van meg a létjogosultsága, amíg Európa egyik védőbástyájaként be tudjuk tölteni a reánk háruló feladatokat.

— Ez a helytállás ma bátor, egyenes és nyilt kiállást, áldozatot követel meg minden magyar embertől. Ma fel kell tudni áldozni az életet, a jólétet, az anyagiakat, hogy hitvallásunkat méltán betölthessük, csak egyet nem szabad feláldoznunk: a magyar becsületet, az adott szó szentségét és sérthetetlenségét. Sokan mérgezik ma a magyar közéletet és csábítják gyáván meglapulva a magyarságot az adott szó szentségében való ingadozásra, alattomos, kétszínű szerepben való kéjelgésre. Sőt gyakran azt is tapasztaljuk, hogy azok, akik nem ezen a magyar életet destruáló aknamezőn járnak, hanem hittel és önbizalommal szolgálják azt az ügyet, amely mellé nemzetünk hivatását teljesítve odaállott, gyakran vannak kitéve nemzeti céljainkkal ellentétes célokat követő, különutakon járó elemek terrorisztikus fellépésének, sőt bomlasztó és lekicsinylő megvetésének is.

— Akik ma a magyar élet soraiban mérgeznek, hogy azokat megbontsák és ellentéteket szítanak, hogy a magyar életet ellenállóképességében csökkentsék, hogy másoknak a nemzet iráti bizalmát megrendítsék, azok árulói ennek a nemzetnek, akik kíméletet nem érdemelnek, akik kiközösítendők a nemzet testéből.

— A Kormányzó Úr Őfőméltósága március idusán szózatot intézett a magyar nemzethez, elismeréssel szólva elsősorban azokhoz, akik a haza iránti kötelességet kifogástalanul teljesítették, valamint rámutatva azokra a feladatokra is, melyek ma a magyar ifjúságra várnak. Református egyházunknak is ma az az első hivatása: vígasztalni, hitet és bizalmat önteni a magyar lélekbe.

Az új tanácsbírák eskütétele

A tetszéssel fogadott beszéd után Uray Sándor egyházkerületi főjegyző tett jelentést az egyházkerületi tisztségekre történt szavazatok eredményéről. Világi tanácsbírákká választották **Buza** László kolozsvári egyetemi professzort, az egyházkerület világi főjegyzőjét, valamint **Csáky** Lajost és **Soós** Istvánt. Minhárman letették az ünnepélyes esküt, melyután **Révész** Imre püspök meleg szeretettel üdvözölte őket. A szent evangélium hirdetésének és a keresztyén egyházi fegyelemnek fontosságára mutatott rá.

Az új tanácsbírák nevében dr **Csáky** Lajos mondott köszönetet megválasztásukért. — **Igérjük** — mondotta — **hogy szolgálat lesz és nem szolgalelkűség a mi munkálkodásunk.** Azt akarjuk és kívánjuk megvalósítani, hogy **az igazság uralkodjék** és ne a törvény az emberben. (Zajos taps.)

Dr Ferenczy Károly főjegyző beiktatása

Ünnepélyesen iktatta be a közgyűlés dr. *Ferenczy* Károly lelkipásztort egyházkerületi lelkészi főjegyzői tisztébe. *Uray* Sándor, a lemondott egyházkerületi főjegyző olvasta fel az új főjegyző előtt az esküt, melynek elhangzása után D. dr. *Révész* Imre püspök intézett hozzá magasszárnyalású üdvözlőbeszédet.:

— Történelmi jelentőségűnek látom, hogy a tiszántúli egyházkerület a mai napon, elnökségének intencióit megértve és azt végtelen nagy hálára méltóan a legteljesebb mértékben honorálva, olyan férfiút hív el adminisztrációja első segítőjének, *aki fél életét a misszió s a keresztyén nevelés szolgálatában töltötte el* és aki missziói és pedagógiai lelket hoz magával, ahol kell az adminisztrációban is.

— Nem mondom el Ferenczy Károlynak, milyen sokat várok tőle, nem mondom el, mekkora bizalommal vagyok és vagyunk iránta, ezek ilyenkor mind feleslegesen szavak. Azt az egyet kívánom csak megmondani, hogy Ferenczy Károly akkor, amikor engedelmesen vállalkozott erre a szolgalatra, — hogy úgy mondjam, az egyház többi és elsőbbrendű szolgálatainak szolgálatára, — nem díszt és kitüntetést vett magára, hanem az Urnak engedelmeskedett. „Aki utánam akar jőni, vegye fel az ő keresztjét és úgy kövessen engem, mert aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt és aki elveszti életét értem és az Evangeliumért, az megtalálja azt," kérlek, hogy veszítsük el együtt az életünket (Zajos taps.)

Dr. *Ferenczy* Károly emelkedett szellemű beszédet foglalta el a lelkészi főjegyzői széket.

— Ha a saját gondolatain úját járhattam volna, a saját szivem vágyát követve, akkor nem volnék én most debreceni lelkipásztor és nem állanék itt, mint megválasztott és esküt tett egyházkerületi lelkeszi főjegyző. Ott volnék valahol talán egy presbiteri tanácskozo szobában, talán egy népfőiskolai tanfolyam fiataljai és pedig az ige világossága mellett látásokat látó ifjai között, vagy az országúton, útban a Krisztus magyar református nyájának a nyáj közösségétől távol, szetszórtan élő néhány tagja felé. Hogy itt vagyok, az azért van, mert az Igéből és a Kálvin tanításából megtanultam azt is, hogy nekünk engedelmeskednünk kell, amikor a szolgálatra hiv. parancs eljut a lelkünkig egyértelmű megnyilatkozással. Engedelmeskednünk kell, mint a katonának. Én ezt a szolgálatot és benne az egyházkerületnek a kiruniero bizalmat nem kerestem. Senkitől nem kértem, senkinek erette igéretet és elkötelezést nem tettem, emberek nek nem vagyok erette adósa. Adósa vagyok azonban és mind halálig adósa leszek annak a bizalomnak, amely irányomban megnyilvánult. Szeretném, kívánom a bizalomnak ezt a felém nyujtott drága ezüst kelyhét a szolgálatommal szinültig betölteni a hűség szent borával.

— A krasznahorkai várban kiállított gyaszkocsi, amelyen *Andrássy* Dénes grófnak és áldottemlékü feleségének Franciska grófnőnek a földi maradványait szallitották a végső nyugvóhelyukre, van egy szivbemarkoloan megragadó figyelmeztetés: *Non videre, sed esse.*

— *Nem látszani, hanem lenni!* Amikor én ezt a szivenuto figyelmeztetést elolvastam a krasznahorkai vár falai között, akkor jutott az eszembe: volta képen maganak az élő Istennek örök figyelmeztetése es igénye van ebben a néhány szóban el mondva az Ő igazi egyházához és az Ő igazi egyházának élő tagjaihoz. *Nem látszani, hanem lenni!*

— *A történelem óramutatója arra figyelmeztet, hogy a hamis képletek, álkeresztyenségek hamis látszatai a halál kocsiján elindultak és utban vannak a sir felé.* Ahol látszat van csak, ott halál van csupán. Isten pedig nem a halálnak, hanem az életnek az ura.

— Nem látszani, hanem lenni! Szeretnem, ha kisugárzódhatnék a szolgálatomból az, hogy ebben a szolgálatban én sem látszani, hanem lenni akarok. (Lelkes taps.)

Uray Sándor főjegyző búcsúztatása és üdvözlése negyvenéves lelkészi szolgálata alkalmából

Uray Sándor lemondott egyházkerületi főjegyző búcsúztatására került sor. *Uray Sándor átadta helyét dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyzőnek,* aki előterjesztette a határozati javaslatot: Uray Sándor lelkipásztornak az egyházkerületi főjegyzői tisztéről való lemondását

Az egyházkerületi közgyülés teljes elismeréssel es hálás köszönettel adózik Uray Sándornak azért, hogy az egyházkerület kormányzásának egyre több gondot és egyre fokozodó terheket jelentő munkajából értékes segitséget nyujtva, tudasának, tapasztalatainak töretlen munkaképességének és lelkes buzgóságának teljes latbavetésével

[illegible] ki e szel

Révész Imre püspök szóloft a határozati javaslathoz:

— A mult alkalommal már voltam szerencsés tolmácsolni az akkori határozathoz kapcsolodóan az egyházkerületi közgyülésünk egyöntetü érzéseit Uray Sándor kedves testvérünknek és ezidőszerint hivatali korra legidősebb egyházkerületi lelkeszi tanácsbiránknak, az egyházkerületi főjegyzői szekből távozása kapcsán. Azonban e helyen és ez alkalommal is meg kell annyit mondani, — hiszen családban és családi ünnepen vagyunk, — hogy Uray Sándor az ő *református lelkeszi szolgálatának 49-ik esztendejét ebben az esztendőben tölti be.* (Lelkes taps, éljenzés.)

— Ezt a negyven esztendőt vegig tekintve, meg kell róla állapitani, hogy annak szakadatlan munkája, soha nem hamvadó egése lélek szerinti odaadása, sok alázatos, csendes béketürése és keserű ég nyelése igen nagy reszben azonos a magyar református egyház legujabbkori ébredésének egy aldott fejezetével. (Úgy van!) Ez a 40 esztendő is amellett bizonyság a távozó hü bajnok életében, amiről az ő az őrségben felváltó ifjabb bajnok tett tanuságot: nem a ti gondolatotok az en gondolatom es nem az en utam a ti utatok. Bizonyság amellett, hogy Uray Sándor sem válogatott az ő egyéni hajlamának, kedvének és az őt emésztő lángnak sokkal inkább volt bárhol érvényesülése terén, mint az egyház adminisztrációjában, amikor egy nagy közérdek ideállitotta, ő engedelmesen vállalkozott, visszaemlékezve a prófétához elhangzott igére: menned kell akkor is, ha tövisek és bogáncsok között leszen a te helyed. *Azt hiszem, ma a tövisek és bogáncsok mind rózsává változtak egy pillanatra* és azt mind Uray Sándorra hinthetjük, azzal az áldás kivánassal, hogy őt nekünk *a hivatali korban legidősebb tanácsbirót ebben a székében* és minden egyéb áldott munkájában a kegyelem Istene még nagyon soká tartsa meg. (Zajos taps, éljenzés.)

Uray Sándor lelkipásztor válaszolt a püspök szavaira:

— Szivből köszönöm a püspök úr hozzam intézett szavait. Köszönöm, hogy megemlékezett a tövisekről és köszönöm a virágokat, melyeket felém nyujtott.

— Sem tőle, sem elnök úrtól, sem a közgyülestől nem búcsuzom. Engem, a legöregebb tanácsbirót kedves szálak, szent tradiciók fűznek a közgyűléshez és en hiteim es tudásom csekélységével, de ennek a csekélységnek teljességével fogom tovább szolgálni az egyházkerületet.

— Engedjék meg, hadd fejezzem ki afelett való örömömet, nagy örömömet, hogy a főjegyzői tollat Ferenczy Károly kezébe tehetem le. Egy kis kulissza titkot árulok el. *Az én lemondásom egy évig pihent az elnökség fiókjában és csak akkor jött napvilágra, amikor ők is megnyugodtak, de én is megnyugodtam abban, hogy Ferenczy Károly lesz az utódom.* Boldogan hallottam a püspök úr kijelentését, hogy az ő bizalmát is teljes mértékben birni fogja Ferenczy Károly. Ezen a bizalmon legyen az Isten gazdag áldása. Ezt kivánom az elnökség, a tisztikar és a közgyülés minden tagjára. (Zajos éljenzés, taps.)

A közgyülés előtt *a püspök és a főgondnok* magukhoz kérték Uray Sándor egyházkerületi főjegyzőt és ebből a tisztségből való távozása alkalmából, a sok nehéz és közösen végzett munka emlékére *szeretetük jeléül átnyujtották mindkettőjük dedikált arcképét egy egy diszes keretben.* A kedves figyelmet *Uray* Sándor meghatottan köszönte meg.

Meleg búcsú Kállay Kálman kollégiumi igazgatótól

D. dr Kállay Kálmán, a Kollégium elévülhetetlen érdemeket szerzett igazgatója egészségi okokból lemondott a Kollégium igazgatói tisztéről, egyúttal a lelkészképző-intézet igazgatásáról is. A közgyülés rendkívül mély sajnálattal vette tudomásul lemondását és dr **Ember** Ernő előadó nagyon meleg hangú határozati javaslatot terjesztett elő, melyben méltatja **Kállay Kálmán fáradhatatlan munkásságát, páratlan áldozatkészségét, tudományos és társadalmi nagy tekintélyének fényét,** mindenekfelett és mindenkivel szemben szeretetet sugárzó egyéniségét és általában azokat a kiváló tulajdonságait, amelyekkel mindenütt nagyon méltóképen képviselte a Kollégiumot. A közgyülés mély háláját és köszönetét nyilvánította Kállay Kálmánnak és további életére Isten áldását kéri.

— A mély hála és köszönet — mondta Révész Imre püspök — azt hiszem mindnyájunk szivéből fakad. Akik Kállayt ismerik, még ha nagyságát közvetlenül figyelni nem is volt módjukban, tudják róla, hogy valóságos élő kiábrázolás a nagy francia keresztyén és vallásfilozófus Pascal nagyon híres, magyarra lefordíthatatlan mondásának: **„A szívnek vannak olyan rezonjai, amelyeket a ráció nem ismer."**

— Kállay Kálmánban azt a magasabbrendű embert láttam, akiben a szív áll az élet középpontjában, de az a szív rezonnal és rációval is telítve van, olyan rezonnal és olyan rációval, amilyet a puszta észember soha meg nem közelíthet. **Az ő világító szive volt a központja Kollégiumunknak és lelkészképzőintézetünknek 12, illetve 8 éven keresztül. Ez idő alatt az ő egyéniségének képe nyomódott rá Kollégiumunk vezetésére és leendő lelkészeink formálására.** Kollégiumunk vezetésében ez alatt az idő alatt a csendes, békességes, szívós, tűrni és várni tudó építésnek korszakát éltük, lelkészképzésünkben pedig ez idő alatt a folyton családiasabbá mélyülő lelkiség korszakának a beköszöntését üdvözötük.

— Most, amikor arra az egyetlen okra hivatkozva — amely okot minden fájdalmunk ellenére is kötelességünk respektálni, az ő némileg megtámadott, Istennek hálá, csak átmenetileg megtámadott egészségi állapotára hivatkozva, le akarja tenni ezt a kettős terhes tisztet, azt mondjuk neki: „az én nevemért fáradoztál", e világ és test szerint elfáradtál, de tudjuk, hogy lélekben nem fáradtál el soha. Kállay Kálmán lelke nélkül az egyházkerületünk hatalmas karavertyatartója nagyon szépen égő fénnyel lenne sötétebb. Boldogok vagyunk azért, hogy őt a kettős tehertől megkönnyebbülve, **lelkésznevelő szent hivatásának visszaadhatjuk, de még boldogabbak vagyunk** mert az ő szelidségét, bölcsességét, feltétlen hűségét, tiszta látását, az ő szivét és szivének dönthetetlen rációit egyházkerületünk szolgálatában tanácsbírói és konventi képviselői minőségben továbbra is töretlenül megtarthatja.

D. dr **Kállay** Kálmán szeretettel válaszolt a szép elismerésre.

— Itt az egyházkerület színe előtt köszönöm meg hálás szi-

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

Este MAGYARORSZÁG

Hétfői MAGYARORSZÁG

— Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvíz abszolút megbízható hashajtó, amelynek hatása rendkívül enyhe és igen kellemes. Kérdezze meg orvosát!

vem mélyéből a szerény személyemnek ajándékozott meleg elismerő szavakat. Csak annyit óhajtok mondani, hogy egyszerű és alázatos életemnek további folyamában is az egyház Urának szolgálatában óhajtok maradni. (Lelkes taps, éljenzés.)

A Kollégium igazgatójává dr Péter Zoltánt, a lelkészképző igazgatójává dr Vasady Bélát választották meg

A megüresedett kollégiumi igazgatói tisztségre a kollégiumi közös tanári testület egyhangúlag **Péter Zoltán dr** megválasztását ajánlotta, **mint aki eddig is sok jó szolgálatot tett a kollégiumnak.**

A közgyülés **egyhangú lelkesedéssel dr Péter Zoltánt három évre a Kollégium igazgatójává választotta.**

A lelkészképző-intézet igazgatójává pedig szintén **egyhangúlag dr Vasady Béla egyetemi professzort választották meg.** Az ünnepélyes eskütétel után a püspök üdvözölte őket.

— Bizonyos vagyok benne — mondta —, hogy mindkettőjük szíve tele van hálás elismeréssel és igazi csodálattal az iránt, akinek helyére most elkövetkeznek. De bizonyos vagyok abban is, hogy Kállay Kálmán szíve tele van bizalommal és megnyugvással azokkal szemben, akiknek az ő drága kezében olyan hűségesen forgatott fegyvereket és munkaeszközöket. A mi szívünk is tele van hálával, csodálattal, hűséggel és nagyrabecsüléssel Kállay Kálmán iránt és boldog bizalommal és reménységgel utódai iránt. Mostani elhivatásuk csak megkoronázza eddigi munkájukat.

A püspök meleg szavait előbb **Péter Zoltán** kollégiumi igazgató köszönte meg, **boldogan tett bizonyságot arról a nyolc esztendőről, melyet Kállay Kálmán és Jakuts István mellett töltött.** Szinte megretten a feladat nagyságától, de Istenbe vetett hittel reméli, hogy a Kollégium szolgálatában meg tud felelni.

Utána **dr Vasady** Béla köszönte meg megválasztását, mely kilencéves professzorsága után következett be. Utalt az egyházkerület korábbi határozataira, melyek **lehetővé teszik az egységes lelkészképző munkát Debrecenben.** A bizonytalanságok korát éljük és ebben az időszakban a legfontosabb nemzetmentő és egyházépítő hivatás a lelkipásztorokra vár, hogy bizonyságot tegyenek az egyetlen bizonyosságról, amely nélkül elvész a magyar nemzet. Ennek az egyetlen bizonyosságnak: az Isten igéjének szolgálatára neveljük a teológus ifjúságot, ez az én programmom és feladatom. (Taps.)

Adományok és alapítványok a Kollégium javára

A közgyülés örömmel vette tudomásul, hogy Harsányi Pál és Vasady Lajos 1000—1000 pengős adományt ajánlottak meg a Kollégium javára. — Az 1922-ben a ref. gimnáziumban érettségit tettek pedig 1500 pengős alapítványt tettek. — A volt tanítványok hűségét bizonyító alapítványt köszönettel elfogadták.

Több más ügyet is tárgyalt még a közgyülés.

Fontos ügyeket tárgyal jövő kedden a városi közgyűlés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága a jövő héten kedden rendkívüli közgyülést tart délután **négy órakor.** Délelőtt féltíz órakor a kisgyülés ülésezik. Mindkét ülésen igen fontos ügyek szerepelnek.

Ezek közül megemlítjük a következőket:

Javaslat a városi adóhivatali státus kiegészítésére

Előterjesztés történik a közgyülésen a városi adóhivatali státus rendezésére. A javaslat bőséges indokolást tartalmaz. Kimutatja, hogy **a városi adóhivatal 1942-ben 77-féle adónemet, illetve közadóként behajtandó köztartozások dolgát végzi, míg 1931-ben ez a szám csak 28 volt.** Összehasonlító kimutatást tartalmaz arról, hogy míg Szegeden a városi adó- és javadalomkezelésnél **90 szervezett állást betöltő tisztviselő van, addig Debrecenben csupán 52, tehát 38-cal kevesebb.**

Szegeden az együttesen kezelt közadók előírási összege 11,144 000 pengő, Debrecenben 11,844.000 pengő, tehát sokkal több az összeg, ezzel szemben tényegesen kevesebb az adótisztviselők száma. A debreceni városi adóhivatal egyben javadalomkezelő hivatal is, Szegeden pedig külön javadalomkezelő hivatal is működik. A debreceni adópénztar forgalma a tíz év előtti 126.000 pengőről 224 000 pengőre emelkedett.

A polgármester javasolja a közgyülésnek, hogy **a városi adóhivatal tisztviselői normálstátus keretében 2 főszámvevőhelyettesi, 4 ellenőri, 4 I. o. adótiszti, 6. II. o., 5 segédnyilvántartói, 14 végrehajtói, összesen tehát 35 fizetési osztályba sorozott tisztviselői állást szervezzen és ezzel szemben 9 adógyakornoki, 4 ADOB-os és 22 ideiglenes kisegítő munkaerői állást, tehát összesen szintén 35 állást, illetve alkalmazást egyidejüleg szüntessen meg, de csak megüresedésük esetére.** Az állandósított napidíjasok 11 főnyi létszámát 27 főre emelnék, illetve 16 állandósított napidíjasi állást szervezznének, 16 ideiglenes minőségü napidíjasi állást pedig megszüntetnének.

Az állásszervezések folytán figyelembevéve az állásmegszüntetések következtében előálló megtakarítást, mintegy 66.000 pengő többletkiadás jelentkezik a városi háztartás terhére.

Ugyancsak javaslatot tesznek a közgyülésnek a városi tisztviselők és alkalmazottak normálstátusának kiegészítése és arányositása ügyében is.

Városi bélyegilleték bevezetése

Szabályrendeletet terjesztenek a közgyülés elé, mely városi bélyegilleték bevezetéséről szól. **Eszerint az állami illetékeken és díjakon felül városi illetékeket is szed a város a magánfelek érdekében teljesített többrendbeli közhatósági tevékenység után.** Igy például illetőségi bizonyitvány kiállításáért 1 P, iparigazolványért 1 P, házassági felmentés iránit kérelem után 2 P, lakáskiutalás iránti kérelmeknél 2—10 pengőt, a lakás nagysága szerint, általában 29 esetet sorol fel a szabályrendelet, amikor a beadott kérvényekre az állami okmánybélyegen kívül még városi bélyeget is kell majd ragasztani 1-től 10 pengőig. A magánfelek részére kiadott okmányokra is városi bélyeget kell majd tenni.

A megállapitott illetékek lerovására 1, 2 és 5 pengős értékü városi bélyegek szolgálnának, a bélyegeken a következő szöveg lesz: „Debrecen sz. kir. város törvényhatósága". A bélyegek közepén a városi cimer lesz, alsó részén a bélyeg értékét tüntetik fel.

Szabályrendelet a cégtáblákról és hirdetesi berendezésekről

Javaslatot terjeszt be a polgármester arról, hogy **a jövőben csak hatósági engedéllyel lehessen cégtáblát, címtáblat, cégjelzőt, hirdetőtáblat, vagy más ilyen célokat szolgáló berendezést elhelyezni.** Elsősorban a szilárdság és biztonsági szempontokat vizsgálják, de a hatóságnak joga lesz beleszólni abba is, hogy milyen színűre fessék a cégtáglát, **a berendezésnek kellően kell beilleszkednie a környezetbe**, nem szabad, hogy a jóizlést sértse. A felszereléshez elsősorban a háztulajdonos beleegyezése szükséges. Nem lehet hirdetőberendezést alkalmazni műemlékeken, a hagyomány, vagy kegyelet szempontjából értékes épületen, parkozott terület kerítésén, közparkokban, erdőkben, úttesten, vagy gyalogjáró területén. **A városképet, az utca vagy tájkép összhangját zavaró berendezést nem engedélyezik. Túlnagy hirdetőtáblát sem lehet elhelyezni,** különösen, ha túlmegy a hirdetés tárgyának jelentőségén és a hirdetés szükségességén. **Merőlegesen, tehát a járda tölé kidugott táblát egyáltalán nem engedélyeznek.** Világító berendezést csak hatósági engedéllyel szabad alkalmazni, megszabott méretben, egyébként rendes cegtáblát is csak megszabott méretben és a faltól való kiállásban lehet alkalmazni.

Külön meghatározások vannak a hirdető berendezésekre.

Érdekes a készülő szabályrendelet 10. §-a, mely a következőket mondja:

„A jelen szabályrendelet rendelkezései **kiterjednek a már meglevő hirdető berendezésekre is,** ha ezek a szabályrendelet szerint engedélyhez vannak kötve, a tulajdonos köteles a berendezés fennmaradásához engedélyt kérni, az esetleg előírt átalakítást három hónap alatt elvégezni. Olyan berendezést, melyre a szabályrendelet szerint nem adható engedély, a tulajdonosa felhivásra 30 nap alatt köteles eltávolitani."

A földművelésügyi miniszterium veszi bérbe a Belsőohatot

Érdekessége és fontossága a közgyülési tárgysorozatnak az a pont, mely szerint előterjesztés kerül a közgyülés elé **a Belsőohat elnevezésü cca 3790 kat holdas ingatlannak a földmüvelésügyi miniszterium részére haszonbérbeadása tárgyában.**

A nagyerdei fedett uszoda átépitése

A közgyülés tárgyalja **Kalenda Lóránt** műszaki tanácsnok előterjesztését a nagyerdei fedett uszoda átépitésére és a nyári fürdő kabinépületének lebontására. Az átépités terveit már ismertettük.

Finn hadiárvát vállal a város

Tárgyalja a közgyülés az Egyesült Női Tábor elnökségének kérelmét néhány finn hadiárva ellátásának a háború idejére történő vállalása iránt. A kérelemnek a város eleget tesz.

A háborús munkaátalányt, lelemelt családi pótlékot megkapják a váarosi üzemiek is

Előterjesztés kerül a közgyülés elé a háborús külön munkaátalány rendszeresítése, valamint a családi pótlék összegének felemelése tárgyában kiadott rendelet határozmányainak a városi üzemi, vállalati tisztviselőkre és alkalmazottakra való kiterjesztése iránt. A közgyülés bizonyára egyhangúlag hozzájárul ehhez a szociális intézkedéshez.

5000 pengő a Györffy Kollégiumnak

Balogh Sándor főjegyző előterjesztést tesz, hogy a város a Györffy István-kollégium debreceni internátusának támogatására 5000 pengő egyszeri segélyt adjon.

Több más érdekes és fontos tárgya is lesz a közgyülésnek.

Negyvenhárom ezüstkalászos gazda avatása

A hajdúszováti téli gazdasági tanfolyam záróvizsgája

Most zárult Hajdúszováton a téli gazdasági tanfolyam, amelyen **Tardoskegyi Veress Ferenc** miniszteri vizsgabiztos 43 szováti gazdát avatott ezüstkalászos gazdává.

A tanfolyamot **Szentgyörgyi Sámuel** m. kir. gazdasági felügyelő vezette kiváló eredménnyel. A tanfolyamhallgatók közt volt és ezüstkalászt szereztek **Gágor András** ref. lelkipásztor, **Erdős Károly** igazgató-tanító és **Szabó Gyula** ref. tanító is.

A tanfolyam szellemi nivója az átlagon jóval felüli volt s a záróvizsga alkalmával tartott önképzőköri gyülés pedig a közönséget magával ragadta. A vármegyei gazdasági felügyelőség részéről **Csáky Béla** m. kir. gazd. felügyelő jelent meg. A járási gazdasági felügyelőséget pedig **Harsányi Miklós** m. kir. gazd. felügyelő képviselte. A község részéről **Tóth Albert** főjegyző volt jelen s általában a község egész vezetősége ott volt.

A tanfolyamhallgatók nevében **Erdős Károly** igazgató-tanító meleg szavakkal búcsúzott el a tanfolyamvezető Szentgyörgyi Sámuel gazdasági felügyelőtől.

Kiemelkedő része volt az ünnepélynek **Tardoskegyi Veress Ferenc m. kir. gazdasági** felügyelő, vizsgabiztos beszéde, amelyet a hallgatókhoz intézett. Rámutatott arra, hogy **az a magyar föld, amelyért most is a magyar hősök vére hull, szakképzett gazdák kezében** fogja betölteni azt a hivatását, amelyet **a háború után Európa tőle** vár. A tanfolyamon tanultak csak indítások voltak a továbbképzésre s hogy az ezüstkalászra kérdemes, azt majd a gyakorlatban is elért eredmények mutatják meg.

A záróvizsga után egyszerü közebéd volt, amelyen **Csáky Béla** és **Harsányi Miklós** m. kir. gazdasági felügyelők és **Gábor András** ref. lelkipásztor szóltak fel.

Debreceni Csokonai Színház
IGAZGATÓ: BELEZNAY-ÜNGER ISTVÁN

HETI MUSOR

Pénteken este: **ÉVA**, propaganda munkáselőadás.

Szombaton délután: **Roninok kincse.** Filléres helyárak.

Szombaton este: **Mária főhadnagy.**

Vasárnap délután és este: **Mária főhadnagy.** Tizenötödször.

Hétfőn este 6 órakor: **Börgér**

SZINHÁZI KISTÜKÖR:

RUBÁNYI VILMOS, az Operaház karnagya, már három napja Debrecenben tartózkodik a DENEVER próbának vezetésére. A hétfői és keddi előadás iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg, amit indokolttá tesz, hogy az együttesben az Operaház legragyogóbb nevei szerepelnek: Szilvássy Margit, Szabó Ilonka, Rösler Endre, Hámory Imre, Pilinszky, míg a debreceni színház művészegyütteséből B. Unger István, Hódossy Judit, Selmeczy Mihály és Süli Manyi szerepelnek és a szereplőgárdát az Operaházkarrészlege egészíti ki.

*

REMEK szereposztásban kerül szinre a március 24-iki ősbemutatón Ujházy Györgynek a „Beleznay asszonyok" és „Missa Solemnis" országosnevü irójának ISPILÁNG c. darabja. A kiváló iró nagy gonddal rendezi napok óta darabját, melynek főszerepeit U. Kováts Terus, B. Unger István, Moory Lucy, Almássy Judit, Márky, Zách, Perényi Sári, Hortobágyi játszák.

*

HÁROM ZENÉS DARAB előkészületei is folynak egyszerre a Csokonai Színházban A „Lány a talpán" c. legújabb Eisemann operett, melynek főszerepeit Fenyvessy Éva, Rajz, vitéz Molnár, Kompóthy, Selmeczy, Süli játszák, a „Tahiti gyöngye c. nagysikerü Segesdy—Dolecsko operett ujdonságok mellett, mely utóbbiban Fenyvessy, Kollár, Erdész, Süli, Hódossy, vitéz Molnár Rajz, Márki, Kompóthy, Kormos, Selmeczy játszanak — előkészületben van Strauss Oszkár csodálatosan szép zenéjü „Varázskeringő"-jének felujítása.

*

A MÁV Egyetértés szinháztermében vendégszerepel a Csokonai Színház prózai együttese kedden este az ESKÜVŐ c. Bourdet-vígjátékkal.

Csokonai Színház
Péntek este:
ÉVA
Propaganda munkáselőadás.
Szombat délután filléres helyárakkal
Roninok kincse
Érdekfeszitő élmény! Irodalmi szenzáció!
Szombat este, vasárnap délután és este:
A szezon legnagyobb operettsikere!
Mária főhadnagy

Dr Haendel Vilmosné Mágori Mária előadóestje

Dr Haendel Vilmosné Mágori Mária és G. Hoór-Tempis Erzsébet vasárnap este együttes előadóestet tartanak a városi zeneiskola dísztermében.

Dr **Haendel Vilmosné Mágori Mária** a budapesti Vigszinháznak volt kitűnő szinművésznője, aki korábban a debreceni Csokonai-színház szinpadán is sok sikert aratott. **Ez alkalommal mint előadóművésznő mutatkozik be:** változatos müsorában a legszebb verseket szólaltatja meg.

Az együttes est másik szereplője, **G. Hoór-Tempis Erzsébet** áriákkal és dalokkal működik közre.

Az előadóest tiszta jövedelmét a honvédesaládok javára fordítják.

Az est vasárnap este pontosan 7 órakor kezdődik a városi zeneiskola, dísztermében. Jegyek a zeneiskolában kaphatók.

* **„Katonadolog" cimü igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.**

A Vöröskereszt és a helybeli kereskedők adománya a sebesült katonáknak

Mint értesültünk a Vöröskereszt debreceni csoportja, dr **Papp István** orvos-őrnagy hitvese útján 83 szeretetcsomagot, azonkívül tojást, bort, szörpöt, citronellát, almát, narancsot, kekszet és tésztát juttatott a klinikán ápolt sebesült katonák számára. Mint igen jelentős adományt külön ki kell emelnünk, hogy a Vöröskereszt helyi csoportja **négy rádiót szereltetett fel a kórtermekben beteg honvédeink szórakoztatására.**

A helybeli nagykereskedők is kivették részüket a nemesszívű adományozásból. Sebesült honvédeink részére ugyancsak dr Papp István orvosőrnagy hitvese útján a **Hangya Szövetkezet** nagyobb mennyiségü almát, a **Kontsek Rt** két láda narancsot adományoztak.

A sebesült katonáknak apró ingóságait, felszerelési tárgyait nem volt miben tartani és ezért a cipőkereskedők közül dr **Kontsek Miklós, DELKA, Benyáts Emil** megfelelő dobozokkal látták el őket.

A Vöröskereszt debreceni csoportjának igen erőteljes karitativ működése indult meg **Simon Béláné** vezetése mellett. A karitativ munkában tevékeny részt vesznek időt s fáradtságot nem kímélve dr **Papp Istvánné, Bacsó Alexandra, Fehérvári Józsefné, dr vitéz Szabó Mihályné, dr Nemes Istvánné, dr Bíró Jánosné, Dobi Dénesné, Atádi Kálmánné, Németh Nándorné, Onody Mihályné, Szikszay Istvánné.** Áldozatkész és odaadó munkásságuk nagy segítségére van sebesült honvédeinknek, vigasztalást, támogatást jelent számukra és nagyban hozzájárul mielőbbi gyógyulásukhoz.

Mit kell fizetni a légi támadások kártalanítási alapjába

Vasárnapi számunkban ismertettük azt a kormányrendeletet, amelynek értelmében kártalanítják mindazokat, akik légi támadások alkalmával anyagi kárt, — vagy testi sérülést szenvednek. Azokat a kislakásokat, melyek a rendelet alapján az államkincstár terhére előállanak, külön alapban a Légi támadások kártalanítási alapjában kezelik. Az alap javára kártalanítást tartoznak fizetni a földadó, a házadó, az általános kereseti adó és társulati adó alá eső személyek. A földadóra, házadóra, az általános kereseti adóra és a társulati adóra biztosított állandó adómentesség a kártalanítási hozzájárulásra is kiterjed s nem tartoznak ilyen hozzájárulást fizetni saját tőkéjük után a házszövetkezetek sem. Az ideiglenes adómentesség és a külön jogszabályokkal biztosított állandó adómentesség azonban a kártalanítási hozzájárulás alól nem mentesít.

A kártalanítási hozzájárulás kulcsa:

A földadó alá eső ingatlanoknál a kataszteri tiszta jövedelem 1 százaléka.

A házadó alá eső ingatlanoknál a nyers házbérjövedelem, illetőleg a **haszonérték 4 százaléka.**

Általános kereseti adó alá eső hasznot hajtó foglalkozásoknál a tiszta jövedelem 1 százaléka.

Kisebb pénzintézeteknél és hitelszövetkezeteknél a saját tőke **0.5 százaléka, nagyobb pénzintézeteknél a saját tőke 1 százaléka** a társulati adó alá eső egyéb vállalatoknál a saját tőke 1.5 százaléka.

A kártalanítási hozzájárulást ez év január 1-étől kell fizetni.

A debreceni középiskolákban kielégitő az ifjúság félévi eredménye

Három héttel ezelőtt osztották ki a debreceni középiskolákban a félévi bizonyítványt. Az ifjúság kézhez vette a szeptember óta tartó munka, tanulás eredményét, mely **a leghívebben tükrözi vissza, hogy a mai megpróbáltató, mindenkit kétszeres feladat elé állító időkben milyen eredménnyel töltötte be hivatását.**

Kérdést intéztünk több debreceni középiskola igazgatóságához és a válasz szinte egyöntetüen az volt, hogy az ifjúság, mintha csak megérezné az idők komolyságát, fokozott erővel tanul és ez az eredményekben is kifejezésre jut.

— Különösen akkor nagyjelentőségü ez az eredmény — mondotta egyik kitünő pedagógusunk — ha tekintetbe vesszük, hogy a mai diákság általában nehezebb körülmények között tanul, mint a béke időkben az iskolapadjai között ülő fiatalság. Mi az iskolák egyrésze is nehezebben tud ja beosztani a tanulási időt, az iskolák máscéln igénybevétele miatt összébb kell szorulni, az órákat zsúfolni, olykor áttenni délutánra. Más körülményeket is megérez a fiatal lélek, mely szeizmográf érzékenységével reagál mindenre. Éppen ezért biztató és a jövőre komoly reményt nyujtó jelenség az, hogy olyan erős lelkü kiváló képességü fiatalságunk van, mely a nehéz helyzetben szorosabbra fogja kötelességeit, a komoly napok közepette maga is egyre komolyabban veszi feladatát.

— **A mai tananyag megtehetősen zsúfolt...** az élet sokkal többet kivan napjaink emberétől, mint akár egy negyedszázaddal ezelőtt is, jobban fel kell tehát arra készülni, több szükséges az általános tudásból.

— A diákság tehát erős próbára van téve és csak a legnagyobb örröm hangján számolhatunk be arról, hogy fiataljaink teljes mértékben kiállják ezt a próbát...

— Külön kell szólnunk arról, hogy a mai idők diákjai az ifjúsági munka terén egyre kitünőbb eredménnyel müködnek. Ma már ez az ifjúsági munka vetekszik komolyságban és eredményekben a felnőttek munkájával. Elég utalnom itt a Diák Kaptárra, melynek keretén belül nagyszerü eredményeket érnek el és ez a rendszer megóvja a diákot attól is, hogy tanulmányai közepette szobatudós-tipussa váljon. Egyidejüleg, amikor az általános müveltség alapjai rakódnak le, kifejlődik különböző vállalkozásokon keresztül a reális élet iránti érzéke is, de kifejlődik egy nagy közösségérzés is.

— Ifjúságunk munkáját tehát nem elég csak a bizonyítványokon, az egyes tantárgyakból tanusított előmenetelen keresztül lemérni. De ha pusztán ezt a mértéket alkalmazzuk is, akkor is nyugodtan jelenthetjük ki, — hogy olyan ifjúságunk van, amelyik komoly, felelősségteljes időkben is méltóképpen tud viselkedni és megfeszített erővel tud dolgozni.

A pedagógus nyilakozatát érdekesen támasztotta alá a debreceni rendőrség sérülési és életvédelmi csoportjának felvilágosítása is, melyből megtudjuk, hogy az idén egyetlen öngyilkossági kísérlet sem fordult elő Debrecenben rossz bizonyítvány miatt, ami pedig bizony csaknem minden félévi bizonyítványosztásnak obligát velejárója volt. A fiatalság tehát felelősségteljesebben gondolkozik, több kötelességet érez önmagával és hozzátartozóival szemben.

Rendelet a hadbavonultak váltóiról

A hivatalos lap legközelebbi száma közli a minisztérium rendeletét. A rendelet elkerülhetővé teszi, hogy a hitelező a hadbavonultak lejárt váltóit peresíteni legyen kénytelen. Lehetővé teszi továbbá a hadbavonultak váltóinak megújítását is olyanmódon, hogy erre a jogszabály erejénél fogva meghatalmazás nélkül feljogosítja a hadbavonult házastársát és szülőjét.

Tudományos ülés az Orvosegyesületben

A debreceni Orvosegyesület csütörtökön tartotta VI. tudományos ülését a belklinika tantermében. Az ülés elnöki tisztét **Jankovich László** professzor, az anatómiai és törvényszéki orvostani intézet igazgatója töltötte be.

Az ülés első tárgya **Nagy Lajos** bőrklinikai tanársegéd „Syphilis connatalis és superinfectio" cimü bemutatása volt, melyben előadó egy szokatlan tünetekkel megnyilvánuló vérbajos fertőzésről számolt be. A bemutatáshoz **Orsós János Imre** bőrgyógyászprofesszor szólt hozzá.

Jáki Gyula m. tanár, a sebészeti klinika adjunktusa „A polycystás vese mütéti kezelése" c. bemutatásában a mütéti beavatkozás előnyeit fejtegette egy szép sikerrel operált rendkivüli súlyos eset bemutatása kapcsán.

Sántha Kálmán ideggyógyász professzor „Sorozatos punctiókkal kezelt cysticus glioma" cimmel tartott bemutatást, melyben egy agydaganatról számolt be, ahol a koponyaüreg megnyitása nélkül, sorozatos punctióval és röntgenkezeléssel frappáns therápiás eredményt ért el.

Végül **Habán György**, a kassai állami kórház prosector főorvosa „Adatok és kisérletek a thyreotoxicosis pathologiai anatómiájához" c. előadásában beszámolt azokról a szervi elváltozásokról melyeket Basedow-kórban elhaltaknál talált. Kisérleteiben állatoknál idézett elő hasonló elváltozásokat, melyeket azután a kóroktani összefüggések szempontjából gondos vizsgálatoknak vetett alá. Ezzel a munkájával a pajzsmirigy hormonoknak a szervezetre gyakorolt káros hatásának megismeréséhez értékes adatokat szolgáltatott. Előadásához **Zalka Ödön** egy. c. rk. tanár, a budapesti Szent István kórház prosector-főorvosa szólt hozzá.

A debreceni középiskolás asztali teniszezők sikere Szolnokon

Fényesen állták meg helyüket a keleti tankerület Szolnokon megtartott asztali-tennisz versenyén a debreceni középiskolások. A gyakorló gimnázium és a társulati kereskedelmi teljes csapata vette fel a küzdelmet az ebbe a tankerületbe tartozó csapatok ellen s két első helyet, három második és három harmadik helyet hoztak haza.

Ráthonyi Lajos testnevelési tanár, az asztali teniszező középiskolások vezetője boldogan mondja:

— Igen fárasztó utazás után rögtön megérkezéskor már versenyezni kellett a fiúknak. Igazán dicséretes dolog, hogy ilyen szép és dicső eredményeket értünk el, hiszen Lövey II. az egyéniben, a Lövey I. Rácz pedig a párosban hódította el a büszke első helyet. Csapatban a szolnoki állami gimnázium csapata után a második helyet a gyakorló gimnázium, a harmadik helyet pedig a társulati kereskedelmi együttese foglalta el. Szép küzdelem, megérdemelt sikert harcoltak ki a fiúk. A versenyen különösen a **Lövey testvérek, Rácz és Szőőr** játszott kiválóan — fejezte be nyilatkozatát Ráthonyi tanár.

Valóban szép és dicséretes dolog, hogy ilyen szép eredményeket értek el a debreceniek. Mint további beszélegtésükből megtudjuk, Szolnokról összesen 11 díjat hoztak haza.

Lövey II. az egyéni győztes örömtől sugárzó arccal mondja:

— Nehéz küzdelem után sikerült megszereznem az első helyet. Végtelen boldog vagyok, hiszen ez volt egyetlen vágyam.

A szép siker után mi is boldogan gratulálunk a fiúk lelkes vezetőjének Ráthonyi Lajos tanár úrnak, akinek igen nagy része van ebben a győzelemben. De boldogan szorítunk kezet a fiúkkal is s kivánunk nekik tovább ra is ily szép sikereket.

(O-r).

Nyári időszámitás Németországban

Berlin, március 18. Nagy-Németországban március 29-én ujból életbelép a nyári időszámitás.

Érdekes debreceni fejtegetések a sumir-kérdés körül

Dr. **Pass László** evangélikus lelkész, a turáni kérdések egyik legkiválóbb ismerője országos viszonylatban is, a közelmultban érdekes fejtegetésben városunk nevét az **ősi sumir nyelv** segítségével **„De—ber—czen"**-nek mondja, mely az „Anyaisten áldozó épülete" jelentéssel **azonos.** Ezzel kapcsolatosan dr. **Pass** László ev. lelkész kifejtette, hogy **Európa nagyobb** részén és így hazánk területén is egy olyan ősnép élt, mely ázsiai eredetü, mongolid alapjellegü, kerek, rövid fejü finnugor és alarod nyelven beszélő ősnép, a magyarság ősnépének egy része volt. Európa helynevei, köztük hazánk városnevei, így Debrecen neve is tulnyomó részben ettől az ősi turáni néptől eredtek. Ez az ősnép Pass László lelkipásztor megállapítása alapján, mely tökéletes megegyezést mutat a legújabb történeti kutatások eredményével, — így pl. Bendeffy kutatásaival és Nemes professzor új származási-elméleti müveivel, mely levezette a különböző fajok származáselméletét, megállapítja, hogy a magyarsággal rokon, közös származású népek három világrészben szakadozottan tünnek fel a történelem folyaman, ezeknek az omnus-népeknek egyik európai ága a magyar, — azonos a Kr. e. 3000 évvel Mesopotámiát benépesített ural altáji sumir néppel, melynek nyelvét eredeti alaprétegében teljesen azonosnak kell tekintenü a mi magyar nyelvünkkel.

Pass László meglátása szerint tehát az ősi sumir nyelv szolgáltatja a megfejtés kulcsát Európa s hazánk hivatott helyneveihez is.

Ugyanerről a kérdésről más szemszögből dr. **Varga Zsigmond** egyetemi tanár ad közre érdekes fejtegetést, melyben többek között a következőket mondja:

A magyar nyilvánosság előtt, mely a „sumir kérdésben" anynyiszor kergetett csalóka délibábot, nagyon röviden fel kell tárnom, hogy mennyiben igazolható a fenti álláspont és mi az, amit tudományosan bizonyithatunk. Leszürt tudományos eredményeket közlök, melyeknek igazságához semmi két ség sem férhet.

1. Igaz, hogy a sumir nép az emberi történet legkorábbról (Kr. e. 3500-ból) ismert népe. Régebbi, mint az egyiptomi is.

Ugyanerről a kérdésről más szemszögből dr. **Vargha Zsigmond** egyetemi tanár ad közre érdekes fejtegetést, melyben többek között a következőket mondja:

A magyar nyilvánosság előtt, mely „a sumir kérdésben" anynyiszor kergetett csalóka délibábot, nagyon röviden fel kell tárnom, hogy **mennyiben igazolható a fenti álláspont és mi az, amit tudományosan bizonyithatunk?** Leszürt tudományos eredményeket közlök, amelyeknek igazságához semmi kétség sem férhet.

1. Igaz, hogy a sumir nép az emberi történet legkorábbról (Kr. e. 3500-ból) ismert népe. Régebbi, mint az egyiptomi is. E népnek dicső kultúrája, ősi vallásos élete fennmaradt az emlékek tízezreiben, melyeket ma abszolut bizonyossággal olvasni és értékesiteni tudunk. Egy félhónap mulva tiszántúli egyházkerületünk megértő támogatásával meg fog jelenni egy mü, melyből az érdeklődő az előbbi kérdésekkel kapcsolatban mindent megtudhat.

2. A sumir nép a történeti idő kezdetétől el. állandóan Babylon közepén és déli részén élt onnan kerültek elő csodálatos kultúremlékei is. Vele együtt élnek Babylon északi részében az első semita törzsek is, melyek idővel nagyratörő birodalmat alakitanak ki és a jogi törvénykönyvéről híres Hammurabi alatt (Kr. e. 2000) leigázzák Sumirt és népét beolvadásra kényszerítik.

3. Igaz, hogy sem a sumirok, sem a semiták nem őslakók Babylonban. A Sumirok valószínüleg Közép-Ázsia irányából jöttek, a semiták arábiai ős hazájukból. De semmi adat nem mutatja, hogy sumirok vagy velük rokonságban álló népek (a finnugrokat kivéve) Európa fölején tartózkodtak vagy akár csak itt megfordultak és az európai őskultúra arculatát ilymódon határozták volna meg. Tehát Európa és benne hazánk helynevei sem fejthetők meg tudományosan a sumir névterminologia segítségével.

4. Valóság, hogy az első emberi kultúra alapvetése a sumir nép érdeme és örök dicsősége. Sumirok alkották meg az első képirást, az assyr-babyloni ékirás szerves elődjét, ők találták fel és valósitották meg az első időszámitást, fejlesztették ki az első tudományokat, teremtettek nagyszerü müvészi alkotásokat és hozták létre a vallásos élet amaz ősi formáit, melyeken az egész ókori Kelet vallásos szemléleti módja és annak kifejező képzetanyaga — az Őszövetséget is beleértve — felépült és alapszik.

5. Az is igaz, hogy nem csak Elő-Ázsia sémi kultúrája a sumir szellemi örökség egyenes hajtása és szerves továbbépitése, hanem erős összekötő szálak — mellyek vélemenyünk szerint a rokonság kapcsolatává erősithetők — vezetnek a sumiroktól az uralaltáji népközösséghez és tüntetik fel ez utóbbit úgy, mint amely szintén a sumir ősmüveltség emlőin nevelkedett. De ez az akár ősrokonságnak, akár őstörténeti érintkezésnek minősülő rendkivül fontos és érdekes kapcsolat még a történetelőtti időben, a sumirok babyloni beköltözése előtt Ázsia közelebbről meg nem határozható vidékein folyt le és Európához, mint földterülethez semmi köze.

6. Mivel a tudomány megállapitása szerint az indogermán nyelvek ősrétegeiben is kimutatható elég jelentős sumir hatás, ez oda vagy a sumirral rokon finnugor vagy assyr-babyloni közvetítés útján került. Az első esetben a Kaukázus északi, az utóbbiban a déli lejtője volt e megtermékenyitő hatás színhelye. De semmiesetre sem Közép- vagy Észak-Európa.

Szerelmi dráma a menedékházoan

A Kassa közelében levő Otilia menedékházban Borsodi József 19 éves pincér pisztollyal többször rálőtt Szabadko Ilona 20 éves szobaleányra, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. A pincér azonnal meghalt, a leány életveszélyesen megsebesült. A pincér szerelmével üldözte a leányt, aki azért vállalt távol állást, hogy megszabaduljon a fiútól.

Páros, március 18. (NTI) Csütörtökön több mint ezer francia hadifogoly érkezett Compiegnebe. Ez az első csoportja annak az ötvenezer hadifogolynak, akiket szabadon bocsátanak a Németországban munkát vállaló francia munkások ellenében. (MTI)

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata. március 13-án reggel 8 órától, március 20-án reggel 8 óráig: „Nap" Piac u. 1., telefon 27-73. „Arany Egyszarvu" Kossuth u 8. sz., telefon: 24-96. — „II. Rákóczi" Miklós u. 55. telefon: 23-43. — „Sztankay" Szent Anna u. 64., telefon: 25-58.

Sírversem

Oh hányszor vert e szív hiába
Oh hányszor zilált hasztalan,
Az agy kiégett, most a kába
Vágyott, remélt, várt untalan.
A mécs kialszik nem vár szebb napokra
Ilyen az élet, csak rövid katlogás.
Dobzódó, nagy vágyak aludjatok csak
Nektek az álom jó, s nekem is a megnyugovás..

DÁVIDHÁZY IMRE.

— **Sándor-napja a törvényszéken.** A debreceni kir. törvényszéken és ügyészségen Sándor-napja alkalmából számosan keresték fel jókívánságaikkal dr Jeney Sándor törvényszéki elnököt, dr Mező Sándor ügyészségi elnököt és dr Fövenyessy Sándor törvényszéki tanácselnököt, akiket névnapjuk alkalmából tisztelőik elhalmoztak gratulációkkal.

— **A debreceni rendőrségen Sándor-napja** alkalmából Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettest, a debreceni kapitányság vezetőjét a rendőrtisztikar és detektívcsoportok tagjai testületileg keresték fel, hogy kifejezzék jókívánságaikat. — Ugyancsak sokan üdvözölték Debrecen úri társadalmának tagjai köréből névnapja alkalmából Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettest. — Számosan keresték fel jókívánságaikkal dr Végvári Sándor rendőrtanácsost és a detektívtestület körében Farkas Sándor detektívet.

— **Ma, pénteken tartja meg előadását** dr Karácsony Sándor egyetemi ny. r. tanár „Háborús nevelés" és dr Szondy György tanügyi főtanácsos „Az ifjúság remekírói" címen. Az előadás 5 órakor kezdődik a Dérimúzeumban. Belepés díjtalan. Pontos megjelenést kér az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam rendezőbizottságának elnöksége. Nagyon visszás volna, ha egy háborús nevelésről szóló előadást pontatlanul kellene kezdeni a közönség késedelmes megjelenése miatt. Hiszen a háborús nevelés elsősorban pontosságra kell, hogy nevelje az embereket. Kívánatos az is, hogy a holnapi hallgató közönségünk az egész előadóülést meghallgassa elejétől végig, minthogy a későn jövés és korai távozás zavarja majd azt az élvezetet, amelyet az előadóülés egésze nyujt. A ruhatárat kérjük igénybe venni. Gyors ruhatári kiszolgálás.

— **Felhivja a városi adóhivatal az egyszeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét**, hogy az 1938. évi XX. tc. alapján kivetett beruházási hozzájárulás tizenkilencedik részlete 1943 április hó 1-én esedékes és az 1500—1938. P. M. rendelet 50. § 1. bekezdése értelmében ezen időpontig fizetendő. Városi adóhivatal.

— **Bárdossy László a Keresztény Nemzeti Liga országos elnöke.** Szombaton tartja az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga rendes közgyűlését, amelyen a gróf Teleki Pál elhunytával megüresedett országi elnöki tisztséget betöltik. Bárdossy László ny. miniszterelnököt választják meg valószínűleg.

Felakasztotta magát Lázár-utcai lakásán egy debreceni konyhakertész

Felesége gyógyithatatlan betegsége miatt menekült halálba

Tóth József gyermekklinikai altiszt tegnap délután jelentette a csendőrségnek, hogy **Lázár-utca 15. szám alatti lakásán Juhász János 58 éves konyhakertész öngyilkosságot követett el.**

Juhász Jánost fia találta meg felakasztva... Nyomban szólt a közelben levő Tóth Józsefnek, akinek jelentésére Gál György tisztiorvos és bizottság szállt ki. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy **a halál már néhány órával előbb bekövetkezett.** Az életunt férfi búcsúlevelet nem hagyott hátra. A holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították és a csendőrség megindította a vizsgálatot az öngyilkosság okának és körülményeinek kiderítésére.

A vizsgálat során kihallgatta a csendőrség Juhász László 14 éves Lázár-utca 15. szám alatti lakost, aki rátalált édesapja holttestére. Elmondotta, hogy mikor reggel fél 7-kor elment hazulról, édesapját még otthon, az ágyban aludva hagyta. Kora délután tért haza munkahelyéről ebédelni, be akart menni a lakásba, de az ajtó zárva volt. **A nála levő kulccsal felnyitotta az ajtót és a másik szobába akart benyitni, amikor megdöbbenve vette észre, hogy abból a kilincset is kivették és az ajtó szintén zárva volt. — Nagynehezen ezt az ajtót is sikerült fenyitni és belépve a szobába, megdöbbentő látvány tárult elé, a szoba gerendájára ruhaszárító kötéllel felakasztva, ott függött édesapja holttestе... A szekrényen ott volt kikészítve világháborús bajonettje is, valószínűleg előbb ezzel akart öngyilkosságot elkövetni.**

A családtagok vallomásukban egyöntetűen azt adták elő, hogy id. Juhász Jánost **feleségének gyógyithatatlan betegsége tett búskomorrá.** Nemrég vitték idegszanatóriumba Juhásznét és férje már ekkor mondotta, hogy ezt nem bírja elviselni. Ettől az időtől kezdve egyre idegesebb, rosszkedvűbb lett és valószínűleg emiatt vetett véget életének.

— **A vatikáni könyvtárak legértékesebb műveit a légoltalmi pincékben helyezik el.** Nagybecsű inkunabulumokat, ősrégi kéziratokat és különösen ritka teljes kiadásokat helyeznek elsősorban biztonságba. A műkincsek többi fajtáinak biztonságba helyezéséről még nem történt rendelkezés.

— **Debrecen város gazdasági bizottsága** folyó évi március hó 19-én délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart. Ezúton is felkérem a bizottság igen tisztelt tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Polgármester.

— **Lélekemelő keretek között ülte meg a m. kir. Postaalkalmazottak Országos Egyesületének debreceni csoportja** március 15-ike ünnepét az egyesület Vígkedvű Mihály-utcai székházában. A nagyszámú közönség, élén Kormány Béla postaigazgató vezetésével sokan jelenvoltak a postaigazgatóság tisztviselői közül. A megnyitó beszédet vitéz Hiripy Ferenc postatiszt, egyesületi elnök tartotta. Utána Szilágyi László református segédlelkész ünnepi beszéde, majd Cserta György postagyakornok, ifj. Kelemen János és Tuzser Ilona szavalatai következtek. Az ünnepség után gyüjtést rendeztek a Magyar Vöröskereszt javára, melynek eredményét, 55 pengőt a Magyar Vöröskereszt címére küldték el.

— **A Református Kollégiumi Öregdiákok Országos Szövetsége folyó hó 22-én, hétfőn délután 6 órakor a Pál sörözőben** a testvéri és baráti érzés ápolására összejövetelt tart. Az összejövetelen megbeszélésre kerül a debreceni református gimnázium diákjai által kezdeményezett telepítési akció. A bevezető előadást dr Péter Zoltán igazgató tartja. A régi kollégiumi tűzoltó diákság szervezetét és munkáját dr Nagy Sándor kollégiumi tanár ismerteti. A diáketből Csobán Endre főlevéltáros hoz elő régi derűs eseteket folytatásául azoknak a diáktörténeteknek, amelyeket a szövetség legutóbbi ülésén elmondott. Az elnökség ezúton hívja és várja az összejövetelre a szövetség tagjait.

— **203. légi győzelmét aratta Philip német őrnagy.** Az Ilmentónál újabb négy ellenséges gépet lőtt le és ezzel 203. légi győzelmét aratta. Most ő vezet a német vadászrepülők között.

— **Giraud tábornok hatályon kívül helyezte a zsidóellenes törvényeket.** Visszaadta még a szabadkőműveseknek is állásaikat. Giraud tábornok rendelete az eddigi 62 zsidóellenes francia törvényt hatálytalanította az afrikai francia gyarmatokon.

— **Svájcban az elsötétítés kezdetét a hatóságok április elsejétől** esti 20 óra helyett 21 órában, végét pedig reggel 5 óra helyett 4 órában állapitották meg.

— **Jövedéki kihágásokat tárgyalt a debreceni törvényszék.** A debreceni törvényszéken dr Nyerges Miklós vizsgálóbiró több jövedéki kihágás ügyében tartott tárgyalást. Deutsch Magda 23 éves Erzsébet-utca 63. szám alatti lakost félkiló szacharinnal kapcsolatos jövedéki kihágás miatt másfélhónapi fogházra és 1800 pengő pénzbüntetésre, Szabados Istvánné 35 éves józsai lakost, akinél 5.60 kg. levelesdohányt találtak, 224 pengő pénzbüntetésre, Oláh Károly konyári lakost szacharinnal kapcsolatos jövedéki kihágás miatt 15 napi elzárásra és 980 pengő pénzbüntetésre, Török Mihály hajdúböszörményi lakost, akinél levelesdohányt találtak, 200 pengő pénzbüntetésre ítélte dr Nyerges Miklós vizsgálóbiró.

— **Az oroszvégi gránátrobbanás egyik sérültjét a debreceni klinikára szállitották.** Beszámoltunk arról a megdöbbentő szerencsétlenségről, mely a Munkács határában levő Zsornó-réten történt. Oroszvégi iskolásgyermekek a réten játszadozva fel nem robbant gránátot találtak, máglyát raktak és belehelyezték a talált gránátot a tűzbe. Az pillanatok mulva hatalmas detonációval felrobbant, a robbanást borzalmas sikoltás követte. Az odarohanók a tűz mellett négy vérében fetrengő gyermeket találtak, míg az ötödiket a légnyomás nyolc méterre eldobta és csodálatosképpen ennek semmi baja nem történt. Szabinyák István 11 éves gyermeken nem lehetett segíteni, néhány óra mulva meghalt, Kubirka Gyulán műtétet, Viscsák János és Vincsák József gyermekeken pedig vérátömlesztést hajtottak végre. Viscsák János 13 éves oroszvégi gyermeket, aki lábán, kezén, karján, fején, arcán és szemén szenvedett súlyos sérüléseket, szemsérülésével a tegnapi napon beszállitották a debreceni szemklinikára, ahol szemműtétet hajtanak végre rajta.

Kályhán tartotta az ellopott dinamitot

Héthónapi börtönre ítélte a debreceni törvényszék

Skirák András alsódononyai földműves egy kőbányában dolgozott Lasődononyán és onnan nagyobb mennyiségű dinamitot és más robbanóanyagot vitt el, hogy azzal tavasszal fagyökereket robbantson ki. A bányából elvitt dinamitot lakásán a kályhára rakva tartotta.

Mivel a fennálló rendelkezés értelmében robbanóanyagot magánosok nem tarthatnak, a debreceni törvényszék öttagú tanácsa Skirák András hét hónapi börtönre ítélte.

— **Eladta társai szalmáját, egyhónapi fogházra ítélték.** Balogh Lajos újlétai lakos 12 társával egyik hajdúdorogi tanyán részaratást vállalt. A munkások részszalmájukat egybegyüjtötték és mind a 12 munkás szalmáját Balogh Lajos adta el, a vádirat szerint azonban a pénzzel nem számolt el társainak. A debreceni törvényszék tanuk kihallgatása után Balogh Lajost sikkasztásért egyhónapi fogházra ítélte.

— **Megjelent a „Forrás" legújabb száma**, amelyben a magyar és külföldi irodalom legjelesebb képviselői irtak novellákat, cikkeket. Az egységes magyar kultúra szolgálatában álló folyóiratot Hankiss János szerkeszti.

— **Erőszakkal behatolt különvállan élő felesége lakásába, háromhónapi fogházra ítélték.** Lukács Elek érmihályfalvi lakos feleségétől már hosszabb idő óta különvállan élt, a közelmultban hazatért és felesége akarata ellenére, erőszakkal behatolt annak lakásába. A különvállan élő asszony feljelentésére magánlaksértés miatt indult meg eljárás Lukács Elek ellen, akit a debreceni törvényszék a tanuk kihallgatása és a bizonyitási eljárás lefolytatása után háromhónapi fogházra ítélt. Az ítélet nem jogerős.

— **Közvetlen repülőjáratokat akar indítani az USA** és Moszkva között egy nagy amerikai légiforgalmi társaság Boston—London—Moszkva irányában, Oslóban és Stockholmban való közbeeső leszállásokkal.

— **Nyolcvanezer magyar él Braziliában.** A Magyarok Világszövetségében dr Boglár Lajos volt sao-paolói konzulunk rendkivül érdekes előadást tartott a braziliai magyarságról. Az előadáson, melyen megjelent vitez ifj. Horthy Miklós rk. követ és meghatalmazott miniszter, vitez Bonczos államtitkár, Medgyaszay László volt newyorki főkonzul is, az előadó elmondotta, hogy a 80.000 főnyi magyarság nagyrésze Sao-Paolóban lakik. Árpádfalva, Boldogasszonyfalva, Mátyáskirályfalva telepeik vannak, van iskolájuk és fejlett a délamerikai magyar irodalom is, amit Nemes István iró fejlesztett ki. Az előadó ismertette ezután vitéz ifj. Horthy Miklós látogatásainak hatását a braziliai magyar kolóniákon.

— **Agyonbicskázta haragosát.** Kovács János szolnoki gazdálkodót Cs. Nagy István szolnoki fuvaros. Cs. Nagy azért haragudott meg Kovácsra, mert az egy fuvarhoz más lovát vette igénybe. Ezért két késszúrással halálra sebezte. Kovács a helyszinen elvérzett. Cs. Nagyot a csendőrök elfogták és letartóztatták.

— **Délnyugat-Finnországban** egy kis paraszt tanyán a szomszédok az egész családot kiirtva találták. A szülőket, 18 és 3 éves leányukat, 9 éves fiukat, valamint az egyik szomszédasszonyt baltával agyonverték. A tettest még nem ismerik. (MTI.)

A hét végén új szappanrendelet jelenik meg

Szász Lajos közellátási miniszternek a közelmultban tett azon bejelentése kapcsán, hogy a mosószappanellátás a közeljövőben javulni fog, már a hét végén megjelenik az új szappanellátási rendszert életbeléptető rendelet. A rendelet szabályozza a mosószappan-fejadag kérdését, emellett minden eszközzel megkönnyíti a háziszappanfőzést is. Tárgyalások folynak — hir szerint — a lúgkő forgalmának felszabadításáról is. Intézkedik a rendelet a csecsemők fürösztésére alkalmas magas zsírsavtartalmú, úgynevezett bébiszappan forgalombahozásáról is.

240 rendőrlegényt soroznak Debrecenben

A debreceni rendőrségen a tegnapi napon a rendőrlegénység újabb csoportjának sorozása vette kezdetét. A sorozásra Budapestről Debrecenbe érkezett **Forgách** József rendőrszemélyzeti főfelügyelő, **Herendi** rendőrfőfelügyelő az orvosi bizottság tagjaival.

240 jelentkező került vizsgálat alá a sorozás folyamán, akiknek jelentékeny része meg is felelt a kívánalmaknak és felvételt nyer a rendőrség kötelékébe, mint próbarendőr. — A most sorozott rendőrlegénység a budapesti és vidéki kapitányságonál nyer beosztást szolgálattételre.

— **Az arany forgalomba hozása.** Az ékszerészek és aranyművesek Pintér Gusztáv elnöklésével ülést tartottak. Ismertették az arany forgalomba hozhatására vonatkozó, most megjelent rendeletet, hogy az összes iparosok tudják, mi a helyes eljárás és ne kövessenek el szabálytalanságot a rendelkezés nem ismerése miatt.

— **Elsősegélynyujtási tanfolyam vizsga Sámsonban.** Hajdúsámsonban most tartották meg a negyedik elsősegélynyujtási tanfolyam záróvizsgáját. Nyolcan hallgató vizsgázott jó eredménnyel. A vizsgán megjelent Bede Kálmán igazgató-tanító, a légoltalmi ügyvezető elnök, Kiss János református lelkipásztor felesége a női csoport elnöke, Sándor János főbiró és Laskay István tűzoltófőparancsnok.

GYÁSZROVAT

Vargha György kereskedelmi alkalmazott 51 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután ½5 órakor lesz a köztemető II/a számú ravatalozó teréből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Teleki-u. 13. Dankó temetkezési vállalat.

Szoboszlai Gáborné Mátyás Ilona 62 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Faiskola-u. 4. Dankó temetkezési vállalat.

Vágner Ádám 75 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó teréből. Dankó temetkezési vállalat.

Özv. Feke Józsefné
KOVÁCS ZSUZSÁNNA
77 éves korában elhunyt. Temetése pénteken fél 4 órakor lesz a díszravatalozó teréből.
Gyászolják: nevelt fia **Nagy József** családjával sógornője: özv. **Nagy Bálintné Feke Mária**, valamint **Székely, Kovács, Nagy s Erdei** családok.
Lakás: Rákóczi u. 27. Gebauer rendezi.

Az iparosok kívánságai az anyagelosztással és saját készítésű áruk forgalombahozatalával kapcsolatban

Az Ipartestület nem kaphat moziengedélyt — Harminchárom tanuló felszabadítása

Galamb Ferenc elnöklésével tartotta meg az Ipartestület elöljárósága rendes ülését. Előzetesen 33 tanulót szabadítottak fel és avattak segéddé. Hangsúlyozta Galamb, hogy ma mindenkinek többet és jobban kell dolgoznia, csak így tudjuk megháiálni hős honvédeink nagy erőfeszítését. A felavatottak közül kiemelte Katz Ervin sapkakészítő segédet, aki Kotrás Gyula tanítványa és ifj. Lakatos Károly géplakatost, aki a HÉV műhelyében szabadult, *mindketten dicsérő oklevél kitüntetést kaptak.* A többi segédek a következők: Körösi Erzsébet nőiszabó, Beck Tibor sütő, Borsos Lajos cipész, Goldstein Edit nőiszabó, Csapó Edit nőiszabó, Tóth András férfiszabó, Gyulai István asztalos, Palliagi Imre férfiszabó, Balogh József cipész, Altmann László szűcs, Papp József könyvkötő, Nasch György villanyszerelő, Gergely István lakatos, Silber Miklós asztalos, Varga András kovács, Szabó Antal fodrász, Varga Etelka nőiszabó, Nagy Gyula szűcs, Kohn Dávid cipész, Szolnoki Ferenc László címfestő, Biró Ilona nőikalapkészítő, Reszegi Sándor szobafestő, Herskovits Irén nőikalapkészítő, Fehér Ibolya nőiszabó, Kertész Edit nőikalapkészítő, Papp Erzsébet fehérneműkészítő, Grün László vízvezetékszerelő, Szénási Áron cipész, Magyar László vasesztergályos, Babucsák László férfiszabó, Antal Juliánna nőiszabó.

Galamb Ferenc elnök kegyelettel emlékezett meg Nagy Károly haláláról. Méltatta kiváló jellemét, szivjóságát és a veszteséget, mely az iparosságot halálával érte. Emlékének egyperces néma felállással áldoztak.

Üdvözölte Szendrey Sándor alelnököt, a Sándorokat, Józsefeket Nagy Sándort, Oravszky Sándort, Kerékgyártó Sándort, Koller József iparhatósági biztost és Pataky József alelnököt.

Köszöntötte az ülésen első izben megjelent *Szabó* Kálmánt, aki ígérte, hogy tehetsége szerint fog dolgozni a szakosztályért és az össziparosságért.

Lajos Béla aljegyző jelentette, hogy a mult hónapban a pénztárforgalom 5800 pengő körül mozgott. Iktattak 500 ügyet, beszerződött 9, felszabadult 36 tanuló, töröltek 20 szerződést. Ipart váltott 4, beszüntette 3 egyén.

Galamb Ferenc budapesti útjának eredményéről Lechner Lajos jegyző terjesztett elő jelentést. Az iparügyi minisztériumban az anyagkiutalásra kapott igéretet. Az anyaghivatalnál is kielégítő választ adtak a panaszokra. Enyv, kence, vaslemezek, tégla, cserép, fedőlemezek ügyében igértek intézkedést.

Kérik a vasanyag, szeg és lemezre a kiutalási rendszer bevezetését, hogy ne feketén, drága áron, hanem becsületesen elosztva, rendes összegért kapják meg az iparosok a szükséges nyersanyagot.

Kifogásolják, hogy igen kevés téglát, cserepet és cementet adnak Debrecennek. Kérik az iparakamarát, hogy sürgősen járjon el *Radó* Rezső miniszteri biztos az iparosok megélhetésének biztosítása érdekében.

Lechner Lajos jegyző bejelentette, hogy a rendőrségről átirat érkezett. Közlik azt a belügyminiszteri leiratot, hogy további intézkedésig sem testület, sem egyesület semmiféle jogosítványt nem kaphat. Igy tehát az Ipartestület sem kaphat moziengedélyt.

Lechner Lajos jegyző ismertette a Kamara átiratát, melyben véleményt kér arra, hogy az iparosok milyen mértékben foglalkozhatnak készáruk forgalomba hozatalával. A kereskedelmi miniszter kért véleményt a Kamarától ebben az ügyben.

Az elnöki tanács kéri, hogy az ügyet vigyék a testületi közgyűlés elé és onnan intézzenek tiltakozó feliratot a miniszterhez, mert az ügyet úgy látják, hogy az iparosok jogait újabb csorbítás éri. Kérjék, hogy a miniszter hagyja életben a régi gyakorlatot, hogy az iparosok a saját maguk által előállított kész árukat minden további nélkül árusithassák. Az idegenből vett készáru nem teheti ki az egész forgalom 49 százalékát.

Ráday László dr. kamarai fogalmazó megjegyezte, hogy a kereskedők tettek panaszt a túlzott készárú forgalom miatt az iparosok műhelyeiben, vagy üzletében. A Kamara éppen az iparosok érdekét szolgálja azzal, hogy véleményadás előtt megkérdi az Ipartestületet.

Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy az ügyet a közgyűlés elé viszi és tiltakozni fognak az iparosok jogainak megnyirbálása miatt. Az iparos szabadon árulhassa a saját munkáját és a vett készárut, ha az nem több az egész mennyiség felénél.

Több ügy megvitatása után az ülés az elnök zárószavaival ért véget.

Itt a tavasz: megjöttek a fecskék, gólyák, énekesmadarak

A kellemes időt érezve egy-két héttel hamarabb érkeztek, mint más években

Sok helyről érkezett már hír, hogy a tavasz közeledtére megérkeztek énekesmadaraink is...

Felvilágosításért a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesülethez fordultunk, vajjon Debrecen környékére megjöttek-e már a magyar föld madarai, téli távolétük után?

Dr. *Nagy* Jenő elnök a következő nyilatkozatot adta:

— Az idén korábban köszöntött be a tavasz, mint más években s ezt megérezve, énekesmadaraink is korábban érkeztek haza. Nyolc-tíz nappal előbb, mint máskor szokták. Március 7—10 között már itt voltak a *fecskék* és a *gólyák* előfutárjai. Csak az előfutárjaik persze, mert a zöm még később következik. Ezek közül az előfutárok közül sok el is pusztult a hideg éjszakákon.

— A rovarvilág még nem elevenedett meg, még nem kelt életre s így táplálékuk még hiányzik madarainknak.

— A városban még nem is nagyon láttunk fecskét, gólyát. *A madarak még a vizek mellett tartózkodnak.* Itt már gazdagabb a rovarvilág, több repülő rovar akad a fecskék útjába. Éjszaka pedig a víz enyhíti a hideget, nem hül le annyira a levegő, mint a föld fölött.

— A gólyák is itt vannak már. Néhol még csak egyenként jöttek, másutt már csapatokban. Körülbelül március 10 és 15-ike között érkeztek. *Egyik-másik hajdúmegyei községben már elfoglalta helyét a gólyapár régi fészkében.*

— Debrecenben, a Nagyerdő parkrészében már két hete énekli tavaszi dalát az *erdei pinty*, állandóan hallhatja az, aki kisétál az erdőbe...

— Hasonlóképen a legkorábban énekelni kezdő tavaszi dalosmadár, a *fekete rigó* is hangol már az erdőben. Fuvolázó kedves hangját már vagy tíz napja hallani...

— A mi hű *széncinkénk* is fujja már tavaszi nászdalát... Madaraink érzik a tavaszt...

Valóban, a természet tavaszra készülődik: a növényvilág éled dermedtségéből, a földeken felfelbukkan az élet zöld színe, a rovarvilág is életre kél s a tavaszi légben dalolni kezdenek énekesmadaraink...

Szerelmi bánata miatt a vonat elé akarta magát vetni egy 20 éves lány

Somogyi Róza 20 éves fiatal leány, Tóth Árpád-utca 90. szám alatti lakos tegnap reggel hét órakor öngyilkosságot kísérelt meg.

Az Ispotály-utca közelében, a hajlított műbútorgyár előtt a Salétrom-utca irányából a debreceni pályaudvar felé befuló vonat elé vetette magát. Szerencsére a mozdonyvezető, aki már 50—60 méter távolságból figyelemmel kísérte az izgatottan járkáló, majd hirtelen a sínekre ugró leányt, idejében fékezett és így a mozdony már csak egészen gyenge mozgásban volt, amikor elütötte. Somogyi Róza így csak baltérdén szenvedett zúzott sebeket. Értesítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították. A fiatal leány lemondott öngyilkossági szándékáról.

— Bábaképző tanfolyamok tartása Debrecenben. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Tisza István tudományegyetemen szeptember elsejétől 1944 év augusztus 31-ig terjedő 12 hónapos bábaképző tanfolyamra pályázatot hirdetett. A pályázati hirdetmény a Budapesti Közlöny f. évi 51-ik számában jelent meg. A pályázati kérelem beadásának határideje f. évi március hó 31.

— Istentiszteletek a debreceni statusquo izr. templomokban: Pénteken este mindkét templomban 5.40, szombaton reggel mindkét templomban 7, szombaton dél előtt a Kápolnási utcában 10, szombaton délután a Kápolnási-utcában 3, szombaton délután mindkét templomban 3.30, szombaton este mindkét templomban 6.40, köznap reggel mindkét templomban 6.30, köznap este mindkét templomban 6.10. Vasárnap az ifjúságnak a Kápolnási utcában reggel 8, vasárnap délután mindkét templomban 3, beszéd: Pénteken este a Kápolnási utcában. — Istentiszteletek ideje az **orth. izr. templomban:** Pénteken délután 5.40, szombaton délelőtt 8, délután 4.30 órakor, szombat kezdete 5.28, kimenetele 6.40 órakor.

KÖZGAZDASÁG

Rendelet a cukorrépa kötelező termeléséről

A Magyar Cukorrépatermelők Országos Szövetsége és a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete között a kormány hozzájárulásával **az 1943. évben termelendő cukorrépára vonatkozóan megállapodás jött létre.** A megállapodás általában az előző évekhez hasonlóan szabályozza a cukorrépa átvételi feltételeit. Az átvételi árat egy, legkésőbb 1943 szeptember 19-ig a két érdekképviselet által megkötendő újabb megállapodás fogja szabályozni.

Az érdekképviseleti megállapodással kapcsolatosan egyes kérdések szabályozása tárgyában a kormányrendeletet adott ki, amelyet a pénteki hivatalos lap közöl. **A rendelet egyéb ipari növények kötelező termelése mellett a cukorrépa kötelező termelését is előírja. Minden gazdálkodó, aki 1941-ben és 1942-ben cukorrépát termelt, köteles 1943-ban legalább olyan nagyságú területen répát termelni amely megfelel az 1941., vagy 1942. évi bevetett területnek.**

Kimondja továbbá, hogy cukorrépát általában csak a cukorgyártás, vagy szeszgyártás céljaira szabad felhasználni, minden más ipari, vagy egyéb célra csak a pénzügyminiszter előzetes engedélyével.

MEGHIVÓ

az Állatkereskedelmi és Mezőgazdasági Rt. Debrecenben, Hunyadi u. 24. szám alatti helyiségében, 1943 március 27. napján, délután 4 órakor, amennyiben pedig a közgyülés ezen határnapon határozatképes nem volna — 1943 március 29. napján délután 4 órakor tartandó rendes közgyülésre.

Tárgysorozat:

Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése 1942 üzletévről, az évi mérleg megállapítása s határozat a nyereség felosztasa és a felmentvény megadása iránt.

Az alapszabályok 16 §-a értelmében szavazati joggal azon részvényesek birnak, akik részvényüket a közgyülés előtt öt nappal a társaság pénztáránál leteszik.

Az évi mérleg- és eredményszámla a társaság hivatalos helyiségében a részvényesek által betekinthető.

Debrecen, 1943 március hó 18.

az igazgatóság.

—oOo—

MEGHIVÓ

A Debreceni Textilművek Részvénytársaság 1942 évi XXXVI. rendes közgyülését 1943 március hó 28. napján, délelőtt 11 órakor Debrecenben, Bethlen u. 32. szám alatti hivatalos helyiségében tartja, amelyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghivja az

Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kirendelése
2. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése az 1942 üzletévről.
3. Az 1942 évi zárómérleg és veszteség-nyereség számla megállapítása, határozathozatal a nyereség felhasználása és a felmentvény megadása tárgyában.
4. Reprezentációs költségkeret megállapítása.
5. A szolgálati alkalmazásban levő igazgatósági tagok szolgálati illetményeinek megállapítása az 1943 évre.
6. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság 1942 évi tiszteletdíjának megállapítása.
7. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
8. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: a mérleget, eredményszámlát és a felügyelőbizottsági jelentést a részvényesek a részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetik

Azok a t. részvényesek, akik a közgyülésen alapszabályszerü jogaikat a közgyülésen gyakorolni kivánják, felhivatnak, hogy részvényeiket a hozzá tartozó szelvényekkel együtt a közgyülés előtt legalább 3 nappal az Alföldi Takarékpénztárnál Debrecenben, helyezzék letétbe.

Mérleg 1942 december 31. Vagyon: ingatlan és gépberendezés Pengő 344.448.78. Pénzkészletek: Pengő 21.462.27. Váltó: Pengő 98.739.60. Értékpapír: Pengő 31.797.50. Adósok: Pengő 116.626 57. Árukészlet: Pengő 1,591.460.70. Összesen: Pengő 2,204.535.42. Teher: Részvénytőke: Pengő 150.000.—. Tartalékok: Pengő 141.611.40. Anyag- és árukészlet értékkülönbözeti tartalék: Pengő 1,086.030.16. Értékcsökkenési tartalék: Pengő 205.785.01. Átmeneti tételek: Pengő 12.066.91. Tisztviselői segélyalap: Pengő 10.794.65. Tisztviselői nyugdíjalap: Pengő 99.109 54. Beruházási hozzájárulás: Pengő 6.093.72. Visszleszámitolt váltó: Pengő 62.023.72. Hitelezők: Pengő 334.952.96. Nyereség: Pengő 96.067.35. Összesen: Pengő 2,204 535.42.

Eredményszámla. Veszteség: költségek: Pengő 898.806.02. Leírások: Pengő 17.488 54. 1942 évi nyereség: Pengő 96.067.35. Összesen: Pengő 1,012.361.91. Nyereség, gyártási eredmény: Pengő 1,012 300.09. Kétes követelésekből befolyt: Pengő 61.82. Összesen: Pengő 1,012.361.91.

Az Igazgatóság

Megvizsgálta és helyesnek találta **a Felügyelőbizottság**

—oOo—

MEGHIVÓ

A Gebauer Károly fémárú első hazai érc- fakoporsó és gyászkocsigyár Rt. 1943 március 29-én délután 4 órakor, Hid u. 10. tartandó XXXII. évi rendes közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyülés megalakulása.
2. az 1942 évi zárszámadások az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése és ezek feletti határozat hozatal. 3 igazgatósági tagok választása és a felügyelőbizottsági tagok díjazásának megállapítása.

A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a lejárt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál letéti elismervény ellenében letenni.

Mérlegszámla. Vagyon: Ingatlan 25.000. Pénztár: 4.787.52. Felszerelés: 5.284.99. Adósok: 19.043.61. Árú: 24.576.22. Árúértéktöbblet: 3.947.70. Összesen: 82.640.04.

Teher. Részvénytőke: 30.000.—. Tőketartalék: 1.500.—. Átmeneti tétel: 1 361.52. Munkásjóléti számla 685. Hitelezők: 42.524.67. Fel nem vett osztalék: 441 60. Értékkülönbözeti tartalék: 3.947.70. Nyereség áthozat 815.69 1942 évi nyereség: 1.363.86. összesen: 82.640.04

Eredményszámla. Veszteség: Tiszti fizetések: 11.345.50. Adó: 3.565.35. OTI járulékok: 6.021 66. Munkabérek: 45.348 85. Üzemi és üzleti költségek: 15.121.55. Kamat: 1.907.22. Behajthatatlan követelések: 72.60. Leírás ingatlanból: 500.—. Leírás felszerelésből: 300.—. Nyereség: 1 363.86. összesen: 85.546.59.

Nyereség. Árú: 84.807.59. Lakbér 739.—. összesen: 85.546.59

A Gebauer Károly fémárú első hazai érc- fakoporsó és gyászkocsi gyár rt. által az 1942 évről összeállított zárszámadásokat megvizsgáltuk és azokat a kereskedelmi törvénynek és az alapszabályoknak megfelelőeknek találtuk. Felügyelőbizottság.

—oOo—

Hirdetmény

Értesitem az érdekelteket, hogy a m. kir. Honvéd Repülő Löiskola a Hortobágy-pusztának a Debrecen, tiszafüredi műúttól délre eső és az erre a célra kijelölt területén, **naponta 10 órától 16 óráig: éles légi lövészet lesz az egész lőterületen:** 1943 évi március hó 22, 23, 29-én, április hó 6, 7, 12, 13, 19, 27, 28, 29-én, május hó 4, 5, 6, 11, 12, 13, 18, 19 20, 25, 26-án; június hó 1, 2-án.

Életlövészet földi célra, illetve élesbombavetés a bombatéren 1943 évi március hó 24, 25, 30. 31-én, április hó 1, 5, 8, 14, 15, 20, 21, 22, 26-án; május hó 3, 10, 17, 24, 31-én; június hó 3-án.

Éles bombavetés a bombatéren 1943 évi március hó 25-én 18 h-tól 26-án 01 h-ig, április hó 1-én 18 h-tól, 2-án 01 h-ig: április hó 15-én 18 h-tól, 16-án 01 h-ig, április hó 22-én 18 h-tól 23-án 01 h-ig.

A légi lövészet megkezdését egy egymotoros repülőgép szirénajelzése, vagy egy alacsonyan repülő kétmotoros repülőgép fogja jelezni. A lövészet befejezését hasonló módon egymotoros repülőgép szirénajelzése, vagy kétmotoros repülőgép alacsony repülése fogja jelezni.

Az éles lőgyakorlatok tartama alatt a hivatásuknál fogva a Hortobágyon tartózkodók kötelesek az erre a célra elkészített fedezékbe behúzódni és onnan csak a lőgyakorlatok befejezése után távozhatnak.

A légi bombázó gyakorlatok tartása alatt a Hortobágy-pusztán való tartózkodásra vonatkozó rendelkezések a gazdasági ügyosztályban, városháza, félemelet 12 számú szoba, vagy a mátai biztosi hivatalban megtudhatók.
Polgármester.

Hirdetmény

Az 1929 évi XXX tc 23. §-ának 4 pontja alapján közhírré teszem, hogy **Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága az 1943. évi március hó 23-án, kedden délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart,** amelynek tárgysorozata a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve.

Dr **Kölcsey Sándor**
polgármester.

SPORT

Ünnepélyes keretek között kezdődik meg a leventebajnokság vasárnap Debrecenben

Debrecenben vasárnap kezdődik a leventebajnokság, mely a sportolók hatalmas tömegeit mozdítja meg. A nagyerdei Stadionban délután fél 2-kor a Debreceni VI. ker. IV. csoport Levente Egyesület játszik a Debreceni Társulati Kereskedelmi csapatával Jánosi játékvezetése mellett. A mérkőzés ünnepélyes keretek között kerül lebonyolításra jelképezve a megindúló leventebajnokságot.

A levente bajnoki küzdelmek során mérkőzések lesznek Hajdúszoboszlón, Hajdúnánáson, Hajdúdorogon. Hajdúszoboszlón a debreceni Nyilastelepi LE, Hajdúnánáson a debreceni MÁV LE, Balmazújvároson a debreceni Felsőipariskola, Hajdúdorogon pedig a debreceni Ref. Főgimnázium csapata játszik. A Hajdúböszörményi gimnázium—Debreceni piarista gimnázium mérkőzés március 25-én kerül lejátszásra.

DVSC—Kolozsvári MÁV mérkőzés a Stadionban

A DVSC tegnap délután Palotás István edző vezetésével kétkapus edzésen készült a vasárnapi mérkőzésre. A csapat javuló formát árult el és vasárnap Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy — Orosz, Mester, Zilahi — Komlóssy, Szabó, Szilágyi, Tisza, Sidlik összeállításban játszik.

Női Testnevelési Nap lesz Debrecenben május 23-án Nagy ünnepségek keretében kerül lebonyolításra a debreceni Női Testnevelési Nap, melyre Budapestről és más vidéki városból is számosan jönnek le a női sport kiválóságai.

Palotás István kerületi edző megkezdte működését. Szerdán és pénteken foglalkozik az amatőrcsapatokkal. A mai napon a debreceni amatőrcsapatok játékosait oktatja, a jövő héten pedig vidékre utazik edzéseket tartani.

Debrecenben több amatőrbajnoki mérkőzés lesz vasárnap. A Villanygyár bajnokjelölt és az NB III-ra szervezkedő csapata a Karcagi LE csapatával játszik, míg a DEAC a PMÁV II. csapatát látja vendégül. A D. Húsos Derecskére utazik, ahol a D. MOVE csapatával játszik, a DMTE szintén Debrecenben mérközik a bajnoki pontokért a MOVE Szabolcs II-vel.

Az NB I-ben Elektromos—Haladás, Törekvés—Csepel, Ujpest—DiMÁVAG, Szeged—Ferencváros, SalBTC—Vasas, Kispest—Gamma, Kolozsvár—Szolnok, Ujvidék—Nagyvárad mérkőzések lesznek.

A Mátyás-csoportban is megkezdődnek vasárnap a bajnoki mérkőzések. A vasárnapi mérkőzések közül a Kolozsvári Bástya—Marosvásárhelyi SE és Székelyföldi Vasutas—Békéscsabai Törekvés az érdekesebb mérkőzések.

A DVSC legközelebbi bajnoki mérkőzése március 28-án lesz Nagybányán a Nagybányai SE ellen. A debreceni vasutasok a tavaszi idényben mindössze három bajnoki mérkőzést játszanak idehaza: a Marosvásárhelyi PMTE, a Csabai AK és a Békéscsabai Törekvés mérkőzéseket. A Nagybányai SE, Marosvásárhelyi SE, Székelyföldi Vasutas, Kolozsvári Bástya mérkőzésekre idegenbe kell utazni.

Hütz-Hámori akit a DVSC átadott a SalBTC-nek, vasárnap már játszik csapatában a Vasas ellen.

Felsőipariskola — kereskedelmi 4:0. (1:0) DEAC pálya. Vezette: Szabó. A rosszúl játszó kereskedelmisták felett még több gólos győzelmet is érdemelt volna a lelkesen játszó felsőipari. A gólok közül Ács 2, Csizmadia s Marozsán egy-egyet rugott. Jók voltak: Honti, Ács, Egerszegi, Kovács, illetve Homola, Kállai és Bartha.

Az egyetemi sporttelepen kettős amatőr labdarugó bajnoki mérkőzés lesz vasárnap. Délelőtt 9 órai kezdettel DEAC—PMÁV II., utána 11 órakor D. Villanygyár—Karcagi Levente Egyesület játszanak a bajnoki pontokért.

A dohánygyár pályán kerül lejátszásra vasárnap délelőtt fél 11 órakor a DMTE—MOVE Szabolcs amatőrbajnoki mérkőzés. A DMTE vezetősége felhivja játékosait, hogy ma este hét órakor szakosztályi ülésen jelenjenek meg.

A DEAC és DGASE főiskolai jelvényszerző atletikai fedettpálya versenyét szombaton délután 3 órai kezdettel rendezi meg az egyetem udvarán. A versenyen indulhat minden főiskolai jellegü versenyző.

A debreceni levente ökölvívók vasárnap Miskolcon szerepelnek. Ez a mérkőzés lesz az első erőpróbája a debreceni együttesnek, melyen igen erős küzdelem után talán megszületik a debreceni győzelem. Ökölvívóink Bartha Károly szakoktató vezetésével már szombaton délután útra kelnek s így kellőleg kipihenve vehetik fel a küzdelmet a remek formában levő miskolci leventékkel. A csapat összeállítása attól függ, hogy a csapat katona tagjai megkapják-e szabadságukat. Valószínűleg a Dobó, Dzurik Szücs, Darai, Vécsi, Eperjessy, Nagy s Bodnár összetételű együttes lép szorítóba Farkas és egy nehézsúlyú versenyző szereplése nem kizárt. A fejlődőben levő debreceni leventéktől szép s tisztes eredményt várunk.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3 sz. T.: 28-72. 487. 6. 3

LEVELEZÉS

VÁLTÓPÉNZ, 10 és 20 filléres tekercsekben a kiadóhivatal pénztáránál ujra kapható. 1374

ALKALMAZÁST nyer férfi

SEGÉDEKET villany rádióra felveszek. Tanulót alkalmazok. Nánássy — Piac u. 85. 1062

ASZTALOS segédet és tanulót felveszek, Kiss Béla asztalos, Deák Ferenc u. 10. 1084

MUNKÁSNŐKET és betoncsöverő munkásokat felvesz a Debreceni Műkögyár, Fürdő u. 2. 1833

KERÉKGYÁRTÓ segéd állandó munkára jelentkezzen, Pacsirta u. 10. 1920

MŰSZERÉSZ segédet és tanulót állandóra felveszek, Szerszámgépet veszek Király, Hunyadi u. 2. sz. 1092

EGY magyarszabó segédet felveszek, Oboczki, Baranyai u. 12. 1909

FODRÁSZSEGÉD azonnali belépéssel felvétetik. Erzsébet u. 48., Szabó fodrász. 1907

FODRÁSZSEGÉDET állandóra azonnal felveszek Nagy, Baltazár 14. 1904

MEGBIZHATÓ ügyes, szorgalmas zsidó fiút kifutónak, jó fizetéssel felveszek. Cím a kiadóban. 1096

MEGBIZHATÓ kifutót felvesz Hangya szövetkezet, Ferenc József út 40. sz. 1898

SZABÓ segédeket és kézilányokat felvesz állandó munkára Fábián, Kálvin-tér 11. 1893

FODRÁSZ segédet magas fizetéssel kisegítésre állandóra felveszek, Budai Ézsajás u. 44. 1896

KOVÁCS segédet felveszek, Székely Józsefné, Vámospércs, Ujsor 456. 1871

KEMENCE munkások s raktározók jelentkezzenek a városi téglagyárban. 1873

NÉGYKÖZÉP iskolát végzett fiút tanulónak fizetéssel felveszünk Méliusz könyvkereskedés. 1874

ÁPRILIS 15-re házmester felvétetik, Bethlen u. 43 sz. 1905

ALKALMAZÁST keres férfi

HOSSZÚ gyakorlattal biró gépkocsivezető és szerelő állást keres. — Cím a kiadóban. 1897

ÁLLÁST keres sürgősen 26 éves, jó megjelenésü fiatalember, havi 100-ért bármilyen állást elvállal. Cím a kiadóban 1876

ALKALMAZÁST nyer nő

KÖNYVKÖTŐ-tanulóleányokat és fiúkat fizetéssel azonnali belépésre keres Városi nyomda Böszörményi-út 6. sz. 1586

FODRÁSZ kisasszonyt és tanulót felvesz Biró, Deák Feenc u. 26. 1825

NŐI kalapszalonba, keresztény mestervizsgázott üzletvezetőt keresek, vidéki városba „Biztos egzisztencia" jeligére. 1836

Nyomdai és könyvkötészeti tanulólányok felvételetnek.
Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban reggel 9 és 10 óra között

FRANCIA munkára segéd- és kézilányt felvesz Fábián, Kálvin-tér 11. 1093

HÖLGYFODRÁSZ kis asszony felvétetik, Barna, Hunyadi u. 26. 1906

CUKRÁSZDÁBA kiszolgálóleány felvétetik Péterfia 4. Ungváry. 1889

HÖLGYFODRÁSZ kis asszonyt felvesz Biró, Piac u. 58. 1882

EGY megbizható fiatal nő, lehet zsidó is, gyermek mellé ovodába azonnalra felvétetik, jó fizetéssel csak délelőttre, Széchenyi u. 42. I. em. 1887

ALKALMAZÁST keres nő

AZONNALI belépésre irodai gyakorlattal gépgyorsirónő állást keres. Cím a kiadóban. 1878

ELSEJÉRE középkorú nő házvezetőnőnek elmenne, magános úrhoz Cím a lap kiadóban. 1883

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

MINDENEST azonnal felveszek, Arany János u. 2. keresztépület, első emelet 3. 1090

MINDENES főzőnő, idősebb házaspárhoz jó bizonyítvánnyal felvétetik, Vass zsáküzlet, Piac u. 6. 1915

MINDENESlányt április elsejére, esetleg azonnalra keres háromtagú család, gyermekszerető, jó bizonyítványnyal biró leány jelentkezzen, aki mosást, vasalást is vállal. Domokos Lajos u. 6. 1880

AJÁNLAT

KERÉKPÁRT varrógépet, gramofont szakszerüen javit Roboz és Kalmer Piac u. 8. 1439 5. 4

KIÉGETT zseblámpa elemet, anodot szárazelemet törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserél Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8 147. 4. 19

VÖRÖS lak kapható debreceni műkögyárban, Kishegyesi út. 459 Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, — vagy becserélem Villanykörte csere 30 fillér. Biró Hunyadi u. 22 1155 3. 20

HASZNÁLT órákat veszek, javitok eladok. — Schiffmann Vendég u 7 kisállomásnál. 1792 1. 3

ÉRTÉKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk Hozott anyagjait külön bebizositottuk „Favorit"ban. Csapó 24. Weisz Sámuel né vállalja 1560 5. 5.

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Runájáit gyorsan elkészitem. Fegdes. Kálvin-tér 19. 3. 26. 748

CIÁNOZ vizsgál, zsiros tetlenit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest tisztit Weisz Keimefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HASZNÁLT varrógépet, rádiót vesz, elad, cserél. Lévay, Kassa út 1. sz. Telefon: 33-94. 635 4. 5

ÉVELŐ NÖVÉNYEK (Iris, phlox, yuka stb) és cserlyék (orgona, spirea, jázmin, 50 fillérért és 1 pengőért tövenként kaphatók Domokos Lajos u. 6. 126 3. 21

UNGVÁRY József cegléd faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsü pöszméte nagy választékban, Garay u. 5. 492 4. 2.

LIBATOLL privát háznál eladó. Veres u. 18. 1875

KERESLET

TÖRT aranyat ezüstöt, drágakövet veszek, ék szerkesztést vállalok — Polláh Endre, Hatvan u 2. sz 118 4 10

KERESEK nyolcezer téglát megvételre Jánosi u. 43. Lévay. 1892

80—100 literes főzőüstöt vennék, használt, jó állapotban, dr Varga Béla úridivatkereskedő, Piac u. 22. 1828

ÉLELMISZER, ITAL

SZAMOSMENTI fajalma kapható, Kéky, Rákóczi u. 7. pince. 938 4. 30

KITÜNŐ tokaji bor már 3.20-ért kapható Bulyovszkyné tállyai pincéjéből, Csapó u. 8. 1072

PÉNZ

KÖLCSÖN adok 15.000 P. jó garancia mellett. Cím a kiadóhivatalban. 1884

HANGSZER

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok. Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4 10

KONCERT hegedű eladó Hangya átjáró, pedikür szalon. 1914

RÁDIÓ

RÁDIÓT javit, elad, villanytszerei Fülöp Csapó u. 35 sz Telefon: 27-27 IV 12. 481

RÁDIÓ javitás évtizedes gyakorlattal Szabó rádiószerésznél. Csapó u 84. sz. telefon: 32-54 1562 5. 26

BÚTOR

NINCSEN fényes kirakatunk minden bútort olcsón adunk Piac u 7. udvarban Britline 1652 3. 31

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

NAGYON szép barokk stil úri szoba, szekrény, két fotel, eladó. Blaháné 8. sz. házmester. 1902

FIGYELEM! Saját készitményü modern konyhabeendezés és festett háló olcsó árban kapható. Arany János u. 1. sz udvarban. 1679

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

ARIEL motorkerékpár, jó gumikkal, üzemképes állapotban eladó. Lévai müszeresznél, Kassai út 1. 1835

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi berü, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy negyszobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

BÚTOROZOTT SZOBA

LÉGFÜTÉSES bútorozott szoba, elsőrendü ellátással kiadó. Telefon: 24-88. 1919

KÖZPONTBAN különbejáratú csinos bútorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. Csapó u. 8. 1073

ELVESZETT

MUNKARUHÁMAT elvesztettem motoromról Arany János, Csapó között. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja be Molnár müszerészhez, Csapó 30. 1908

ELVESZETT Barna Jánosné Papp Margit vásárlási könyve. Megtalálót kérem Hüvelyes u. 6 beadni. 1901

VEGYES

KÖLYÖK farkas kutyát 2—5 hónapost keresek megvételre. Értekezhetni: Ferenc József út 58 sz. házfelügyelőnél. 1021

HUSZONEGY hold 100 éves bükkerdő eladó. Vágatási engedély van Miklós u. 13. 1094

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ

JÓKARBAN levő tiszta gyapjú férfi felöltő eladó. Simonffy u. 25. 1900

GYÖNYÖRÜ barna gyik bőr 35-ös női félcipő eladó. Rothermere u. 57. 1886

FEKETE fínom öltöny eladó. Ferenc József út 10. III. 1. 1877

INGÓSÁG VÉTEL

MELEGÁGYI üvegeket keresek bérbe vagy megvételre. Szentmarjay — Hevesi 18. 1885

INGÓSÁG ELADÁS

MIKROSZKÓP 300-szoros nagyitásra eladó. József kir. herceg u. 22. második ajtó. 1903

KIFOGÁSTALAN keleti szőnyeg eladó. Megtekinthető hétköznap 2—3 között. Cím a kiadóban. 1095

IRODAI Adler gyártmányú irógép, kifogástalan állapotban eladó. Piac u 3. textilüzlet. 1089

ELADÓ jó állapotban levő benyilós, spalettás ablak 185 és 115 széles. Érdeklődni Jánosi u. 43., vagy Hajdúböszörmény, Betlen Gábor u. 25. 1891

GAZD. TERMÉNY

TENGERI vetőmagot adok árpa vetőmagért Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 876 vv

RÉPÁT ad burgonyáért cserébe a városi téglagyár. 1872

GAZD. ESZKÖZ

VETŐGÉPEK uj- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

HAJTOKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Címet a pénztárnál kérem leadni 1545 vv

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket, bármilyet elad és vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u 41. sz. Telefon: 26-19. 781 4. 27.

VASESZTERGA padot marógépet, csiszológépet, metszőkészletet, varrógépet, kerékpárt, gramofont veszek, Király, Hunyadi u. 2. 1091

SÜRGŐSEN eladó 6 HP Nicholson 6 légkk. magánjáró kazán Deecskén a posta mellett. Ugyanott lakatos műhely berendezés van eladó 1888

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

KÉT-HÁROM hold búzatermő földet, készpénzért veszek. Tulajdonosnak bérbeadom. Komlóssy út 54 1839

HÁZAKAT veszek bontásra, Bulyovszky, Széchenyi u. 41. 1865

ELADÓ HÁZ

SAROKHÁZ belvárosban beköltözhető, eladó. Értekezni: Timár u. 31. Szökénél. 1750

BALATON u. 70. számú ház 1100 négyszögöles kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József út 14. sz. fatelep

ELADÓ jókarban levő családi ház, 3 szoba, s konyha, spájz, fürdőszoba, pince, nyári konyha, külön 1 szoba, konyha, gyümölcsös, azonnal beköltözhető. Klapka u. 28 1912

TELEKI u. 11 számú ház eladó. Értekezni Teleki u. 55. 1918

KÖZPONTON ház beköltözhető 4 szobás modern lakással eladó. Fehér ügyvéd, Kossuth u. 13. 1890

ELADÓ telek, Kurucz s Luther u. sarok és fejős tehén ugyanott. 1913

ELADÓ FÖLD

KÁDÁR dülőben öt hold föld eladó. Értekezni lehet: Tanító u. 9. 1064

A NÁDUDVARI határban, Halomzugi dülőben, 26 kat. hold föld sürgősen eladó. Bővebb telvilágositást ad Némethy, — Széchenyi u. 19. 1793

PENYIGE mellett 117 hold föld eladó. Pecsi és Papp ügyvédek Ipar kamara 1945 vv

BUZATERMŐ hét hold tanyásbirtok Hajdúbagoson eladó. Értekezni Teleki u. 55. 1917

PRIMA boldogkerti gyümölcsös, 120—150 termő fával eladó. A fák kertész által már teljesen megmunkálva, talaj felásva. Kút és fapajta. Terület 6 1286 négyszögöl. Értekezni: Borz u. 26. 1916

ELADÓ ÁLLAT

TIZENKILENC darab süldő, 15 darab válaszott malac eladó Diószegi út, 13 kilométernél Szolnoki tanya. 1749

KOTLÓT tenyészkakast adok tengeriért, — Széchenyi u. 74. 1870

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZICETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTÚLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZICETHY KÁROLY